

ÉXODO

(Ínachoxũxũchiga)

Iraétanũxũ rü ngũxũ ningegũ ga Equítuanewa

1 ¹⁻⁴Rü ñaa nixĩ i naégagũ ga Acóbu nanegũ ga wũxigu guxũma ga naxmaxgũ rü naxacũgũmaxã Equítuanewa namaxã nangugũxũ. Rü Rubéũ nixĩ ga wũxi rü Chimeú nixĩ ga to, rü Lebĩ, rü Yudá, rü Ichacá rü Chaburóũ rü Běyamĩ rü Dáũ, rü Netarĩ, rü Gáx, rü Aché. ⁵Rü guxũma ga yema Acóbutanũxũgũ ga Equítuanewa ngugũxũ rü 70 nixĩ. Rü nũma ga Yúche rü woetama marũ Equítuanewa nayexma. ⁶Rü nũma ga Yúche rü nayu, rü naeneegũ rü guxũma ga yema togũ ga natanũxũgũ ga yexguma maxẽxũ, rü nayue. ⁷Natürũ ga yema Iraétanũxũ rü nimuxaciũ. Rü yemaaciũ paxama nimu, rü pora nũxũ nayexma yerũ namuxũchi. Rü nanapáxẽegũ ga guxũma ga Gochéũane ga Equítuanewa yexmaxũ. ⁸⁻⁹Natürũ yemawena ga Equítuanewa rü nixũcu ga wũxi ga ãẽxgacũ ga tama Yúchexũ cuácũ. Rü nũma rü norũ duũxũgũmaxã ñanagürũ: —Ngẽma duũxũgũ i Iraétanũxũgũ rü namuxũchi rü tũxũ narũporamaegũ. ¹⁰iRü

ngẽmacax, ngĩxã naxcax tadaugũ nax ñuxãcũ íyachaxãchixẽẽxũ nax yamuxũ! Erũ ngẽxguma chi ngürũãchi to i nachixũane tamaxã nũgũ ñaxgu, rü nũma i Iraétanũxũ rü tá tórũ uanũgũtanũgu naxãgũ nax tũxũ nadãixũcax rü ñuxũchi ngẽmaãcũ nayoxniegũ nax tũxna naxĩgũxũ —ñanagürũ. ¹¹Rü yemacax ga yema Equítuanecũãxgũ rü nũxũ naxuneta ga ñuxre ga yatũgũ ga puracũmaxã icuãxgũxũ nax poraãcũ yema Iraétanũxũgũxũ napuracũexẽẽxũcax. Rü nũxũ nanaxũxẽxẽ ga taxre ga ñanegũ ga Pitóũgu rü Raũchegu ãégane. Rü guma ñanegu nixĩ ga namaxã nanguxũxũ ga naxnegũ rü churaragũarũ ñonagũ ga Equítuanecũãxaru ãẽxgacũ ga Faraóũ. ¹²Natürũ yexguma yexeraãcũ chixriãcũ namugũãxgu, rü yexeraãcũ nimuetanũama ga Iraétanũxũgũ. Rü yemacax nixĩ ga Equítuanecũãxgũ ga poraãcũ nũxũ namuũxũ. ¹³⁻¹⁴Rü nũma ga Equítuanecũãxgũ rü yexeraãcũ chixri namaxã nachopetũ rü poraãcũ nanapuracũexẽẽxũchi. Rü yemaaciũ yema Iraétanũxũgũxũ nachixẽãxgũ. Rü mairaxũarũ puxmũcharawa nanamugũ

nax ladríyune naxügüxc̣ax rü dexámañarü üwa nanapuracüexēxē nax naanewa nayáxc̣ax ga taxtüarü dexá. Rü yemaacü nixí ga yema Iraétanüxc̣agümaxā chixeäcūma namaxēxū. ¹⁵⁻¹⁶Rü nüma ga Equítuanecüāxarü āēxgacü rü ngĩmaxā nidexa ga Chífa rü Fúa ga Iraétanüxc̣agüarü buexacüxēēruxū. Rü ñanagürü ngĩxū: —Ngēxguma penaxíraxacüxēēxgu i ngēma Iraétanüxc̣agüarü ngexū, rü ega nayatüxc̣axgu rü tá peyamax i ngēma naxacü, natürü ega nangexgu rü taxütáma peyamax —ñanagürü. ¹⁷Natürü ga ngĩmagü ga yema buexacüxēērügü rü Tupanaxū imuē. Rü yemac̣ax tama inaxü ga yema Equítuanecüāxarü āēxgacü ngĩmaxā nüxū ixuxū. Rü tama tüxū idai ga guxema õxchanagü ga iyatüxe. ¹⁸Rü yexguma ga guma āēxgacü ga Equítuanecüāx rü ngĩxc̣ax nangema, rü ñanagürü ngĩxū: —¿Tüxcüü penamaxēxēxē i ngēma buxügü i yatüxü? —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma ga ngĩmagü rü inangāxū rü ngĩgürügügü: —Erü ngēma Iraétanüxc̣ü i ngexügü rü tama Equítuanecüāx i ngexügürüxū iyixīgü. Rü ngexügü i paxama íxraxacügüxū nixīgü, rü tauxtama ngēma ngĩxütawa tangugügu rü marü íxíraxacügü —ngĩgürügügü. ²⁰⁻²¹Rü yemaacü ga yema Iraétanüxc̣agü rü nimuetanüama, rü wüxichigü ga taunecügu rü niyexeragüchigü nax naporaexū. Rü yema nax Tupanaxū namuēxū ga yema buexacüxēērügü, rü Tupana rü ngĩxū narüngüxēxē nax ngĩmagü rü ta yamuxäcügüxc̣ax. ²²Rü

yemac̣ax ga nüma ga Faraóū rü norü duūxc̣agüxū namu nax taxtü ga Níruwa tüxū nawoūxc̣ax ga guxema Iraétanüxc̣agüarü õxchanagü ga iyatüxe. Natürü ga guxema ingexe ga õxchanagü rü tama tüxū nadai.

Moichéarü buxchiga

2 ¹Rü wüxi ga yatü ga Lebítanüxc̣ü ixícü rü wüxi ga nge ga natanüxc̣ütama ixícümaxā naxāxmax. ²Rü ngĩma ga yema ngecü rü nüxū ixāxacü, rü yema ngĩxacü rü nayatü. Rü yexguma tüxū nadāxgu ga guxema ngĩne ga nax tamexechixū, rü tomaepüx ga tauemacü tüxū iyacux, ³natürü taxucürüwa yexücürü tüxū iyacúecha. Rü yemac̣ax inayaxu ga wüxi ga pexchi ga dextranax̣ax rü õxwümaxā inawacuchita nax tama dexá ixücüxc̣ax. Rü ñuxüchi yexma tüxū iyamue ga guxema ngĩne, rü dextranecügu tüxū iyangütaūxēxē ga taxtü ga Nírupechinüwa. ⁴Rü yemawena ga tümaé rü wüxi ga tümaeyaxū imu nax yéma yáxüwaxüra tüxū nadawenüxc̣ax rü taxacü tüxū ngupetü ga guxema õxchana. ⁵Rü yixcüamaxüra Faraóüacü rü iyarüxüe ga taxtüpechinüwa nax yaxaiyaxūxc̣ax. Rü ngĩxütaxügümaxā yexma taxtüpechinügu iyarüxü, rü yéma dextranecüwa nüxū idau ga guma pexchi ga yexma ngücü. Rü ngĩma ga Faraóüacü rü wüxi ga ngĩxütaxüxū imu ga nax yayauxāxūxc̣ax ga guma pexchi rü ngĩxütawa nax nangeaxūxc̣ax. ⁶Rü yexguma ínangegüāxgu ga guma pexchi, rü yexma tüxū iyangau ga wüxi ga õxchana ga ixaxúe. Rü ngĩma ga

Faraóüacü rü poraäcü ngĩxĩ tangechaütümüxũ, rü ngĩgürügü: —Ñaa õxhana rü wüxi i Iraétanüxũacü nixĩ —ngĩgürügü. ⁷Rü yexguma ga tumaeyax ga guxema õxhana, rü Faraóüacüna ica rü ngĩgürügü: —¿Namexũ chi wüxi i ngexũ i Iraétanüxũ i ägüneníüxũcax chacaxgu nax tüxũ namajxũcax ya daxe õxhana? —ngĩgürügü. ⁸Rü yexguma ga ngĩma ga Faraóüacü rü ngĩxĩ ingãxũ rü ngĩgürügü:—iËcü, tayadau! —ngĩgürügü. Rü yexguma ga yema bucü rü tumaéxũ iyaga ga guxema õxhana. ⁹Rü ngĩma ga Faraóüacü rü ngĩgürügü ngĩxũ: —iËcü cugüxũtawa naga i ñaa õxhana rü choxũ nayaxẽ! Rü choma rü tá cuxũ chanaxütanü naxcax i ngẽma curü puracü —ngĩgürügü. Rü ngĩma ga tumaé rü tüxũ iyaga rü tüxũ iyaxẽ. ¹⁰Rü yexguma marü tayaxüragu, rü Faraóüacüna tüxũ imu. Rü ngĩma rü ngĩnexũ tüxũ iyaxĩxẽ. Rü Moichégu tüxũ ixüéga rü ngẽma naéga rü “dexáwa chayaxuxũ” ñaxũchiga nixĩ.

Equítuanewa nixü ga Moiché

¹¹Rü yexguma marü nayaxgu ga Moiché, rü wüxi ga ngunexũ rü natanüxũgütanüwa ínayadau. Rü yéma nüxũ nadau ga ñuxäcü poraäcü chixri natanüxũgüxũ namuxũ ga Equítuanecüãxgü. Rü yexgumatama nüxũ nadau ga wüxi ga Equítuanecüãx nax wüxi ga Iraétanüxũna nax nacuaixcaãxũ. ¹²Rü nüma ga Moiché rü nanadauáane. Rü yexguma marü taxuxüma ga duüxũxũ nadaxugux, rü yema Equítuanecüãxũ, rü nimax rü

naxnecütexegu inanatax ga naxũne.

¹³Rü moxũäcü rü wenaxarü ínaxüxũ, rü natanüxũgütanüwa ínayadau. Rü nüxũ nadau ga taxre ga Iraétanüxũgü ga nügü idajxũ. Rü yexguma ga Moiché rü yema namücüxũ imáxũna naca, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü cuyamaç i ngẽma cutanüxũtama ixixũ? —ñanagürü. ¹⁴Rü nüma ga yema Iraétanüxũ rü nanangãxũ rü ñanagürü: —¿Texé cuxũ tamu nax cuma rü torü äëxgacü i guxchaxüarü mexëeruxũ quixixũcax? ¿Ëxna cuma nagu curüxĩnugu rü choxũ rü tá ta quimáxũ ga yema Equítuanecüãx ga ñne quimáxürüxũ? —ñanagürü. Rü yexguma yemaxũ naxĩnugu ga Moiché, rü namuü, yerü marü nüxũ nacuaixgüama ga duüxũgü ga nax yema Equítuanecüãxũ yamáxũ. ¹⁵Rü yexguma Faraóü nüxũ cuaxgu ga Moiché rü wüxi ga Equítuanecüãxũ nax yamáxũ, rü norü churaragüxũ namu nax Moichéçax yadaugüxũcax nax yamaçgüaxũcax. Natürü ga nüma ga Moiché rü Madiáüanewa naña nax yexma yaxãchiüxũcax.

.....

²¹Rü yemaacü ga Moiché rü Madiáüarü chacherdóte ga Reuépatawa nangu, rü yexma naxãchiü. Rü nüma ga Reué rü nanaxüxmaç naxacü ga Chéfuramaxã. ²²Rü ngĩma ga naxmaç ga Chéfura rü nüxũ ixãxacü. Rü nüma ga Moiché rü Yersóügu nanaxüéga ga guma nane. Rü ngẽma naéga rü “Choma rü tama númacüãx chixĩ”, ñaxũchiga nixĩ. ²³⁻²⁴Rü yexgumayane ga Equítuanecüãxarü äëxgacü rü yoxni nayu. Natürü ga yema Iraétanüxũgü rü guxchaxũwa nayexmagüecha, rü

Tupanapexewa naxauxe naxcax ga yema ngúxũ nax yangegũxũ. Rũ yemacax ga Tupana rũ nũxũ nũxũ naxĩnũ ga norũ axu, yerũ nũxna nacuaxãchi ga norũ uneta ga Abraáũmaxã rũ Ichaámaxã rũ Acóbumaxã naxueguxũ. ²⁵Rũ nũxũ nadau ga ñuxãcũ ngúxũ nax yangegũxũ ga yema Iraétanũxũgũ, rũ yemacax namaxã nixãũachi.

Tupana rũ Moichécax naca

3 ¹Rũ nüma ga Moiché, rũ ñaxtũ ga Yéturuarũ carnérugüarũ daruxũ nixĩ. Rũ guma ñaxtũ ga Yéturu ga Reuégu áégacũ rũ chacherdóte nixĩ ga Madiáũanewa. Rũ wũxi ga ngunexũ ga yexguma maxẽ ga mexũcax namaxã nadauxgux ga ñaxtũarũ carnérugũ, rũ ínachianexũarũ tocũwawa nangu ga m̃axpũne ga Oréxgu áéganearũ ngaicamãna. Rũ guma m̃axpũnewa nixĩ ga Moichémaxã yadexaxũ ga Tupana. ²Rũ yéma rũ wũxi ga chuchuxũeta ga iyauxraxũwa nixĩ ga Moichécax nangóxũ ga Cori ya Tupanaarũ orearũ ngeruxũ ga daxũcũax. Rũ nüma ga Moiché rũ mea nũxũ nadawenũ rũ nũxũ nicuaxãchi ga yema chuchuxũeta ga nax yayauxraxũ, natũrũ tama nixa. ³Rũ yemacax nagu narũxĩnũ nax taxacũcax tama yaxaxũ ga yema chuchuxũeta, rũ ínayadau. ⁴Rũ yexguma Cori ya Tupana nũxũ ñaxgux ga yema chuchuxũeta ga iyauxraxũcax nax yaxũxũ ga Moiché, rũ nüma ga Cori ya Tupana rũ yema chuchuxũetawa Moichéna naca, rũ ñanagürũ: —Pa Moichéx, Pa Moichéx —ñanagürũ. Rũ nüma ga Moiché rũ nanangãxũ, rũ: —Daxe chixĩ

—ñanagürũ. ⁵Rũ yexguma ga Tupana rũ ñanagürũ nũxũ: —iTaxũ i nũxna cungaicamaxũ! iRũ ínacuaxichi i curũ chapatu! Erũ ñaa nachica i nawa cungexmaxũ rũ naxũũne —ñanagürũ. ⁶Rũ ñanagürũ ta: —Rũ choma nixĩ ga curũ oxigüarũ Tupana chixĩxũ. Rũ choma nixĩ ga Abraáũarũ rũ Ichaáarũ rũ Acóbuarũ Tupana chixĩxũ —ñanagürũ. Rũ yexguma ga Moiché rũ nügũ nidũxchiwe, yerũ namuũ nax Tupanaxũ nadawenũxũ. ⁷Natũrũ nüma ga Cori ya Tupana rũ ñanagürũama nũxũ: —Meaxũchima nũxũ chadau nax ñuxãcũ ngúxũ yangegũxũ i ngẽma chorũ duũxũgũ i Equítuanewa ngẽxmagũxũ. Rũ norũ yumũxẽwa nũxũ chaxĩnũ nax ñuxãcũ norũ dauruũgũxũ nax ínaxuaxũgũxũ. Rũ ngẽmaãcũ meama nũxũ chacuax nax ñuxãcũ ngúxũ yangegũxũ. ⁸Rũ ngẽmacax nixĩ i ñuxma ícharũxĩxũ nax Equítuanecũaxmexẽwa íchananguxũxẽxũcax i ngẽma chorũ duũxũgũ. Rũ ngẽma naane i nawa tá chanagagũxũ, rũ wũxi i naane i taxũ rũ mexũ nixĩ. Rũ ngẽma rũ meama narũxũgũ i naguxũraũxũ i nanetũgũ. Rũ õna taguma nataxu. Rũ ngẽma naanegu nixĩ i naxãchiũgũxũ i Canaáũtanũxũgũ rũ Itítatanũxũgũ, rũ Amoréutanũxũgũ, rũ Ferechéutanũxũgũ, rũ Ebéutanũxũgũ rũ Yebuchéutanũxũgũ. ⁹Rũ dücax, rũ marũ nũxũ chaxĩnũ nax ñuxãcũ ngẽma Equítuanecũaxgũxũ ínaxuaxũgũxũ i ngẽma Iraétanũxũgũ, rũ nũxũ chadau nax ñuxãcũ poraãcũ chixri namaxã nachopetũxũ. ¹⁰Rũ ngẽmacax irũ paxa cugũ namexẽxẽ! Erũ Faraóũpexewa tá cuxũ chamu nax Equítuanewa ícunamuxũxũcax i ngẽma chorũ

duñxügü i Iraétanüxügü —ñanagürü.
¹¹Rü yexguma ga Moiché rü Tupanaxü
 nangäxü rü ñanagürü: —¿Ëxna
 taxacüwa chame i chomax i
 Faraóüpe xewa chaxüxü nax
 Equítuanewa íchangüxüëëxüçax i
 ngëma Iraétanüxügü? —ñanagürü. ¹²Rü
 nüma ga Tupana rü nanangäxü, rü
 ñanagürü: —Choma rü tá chacuxütagu.
 Rü ñaa tá nixí i cuaxruxü nax
 chomatama cuxü ngëma chamuxü. Rü
 ngëxguma tá marü Equítuanewa
 ícunamuxügu i chorü duñxügü, rü
 guxäma i pema rü daa tátama
 maxpúnewa choxü peyarücuaxüxügü
 —ñanagürü. ¹³Natürü nüma ga Moiché
 rü Tupanaxü nangäxü rü ñanagürü:
 —Natürü ngëxguma chi natanüwa
 chaxüxgu rü ñachaxgu namaxä: “Yimá
 perü oxigüarü Tupana nua petanüwa
 choxü namu”, ñachaxgu namaxä, rü
 nümagü rü tá choxna nacagüama rü:
 “¿Taxacü nixí i naéga ya yimá Tupana
 ya tomaxä nüxü quixucü?” ñanagürügü
 tá choxü. ¿Rü taxacümaxä tá
 chanangäxüxü i ngëxguma? —ñanagürü
 ga Moiché. ¹⁴Rü nüma ga Tupana rü
 nanangäxü rü ñanagürü: —Chomatama
 chixí i guxäétüwa changexmaxü, rü
 woetama changexma. Rü ngëmacax
 Choma ya Woetama Ngëxmacü nixí i
 chauéga. Rü ngëmamaxä tá cunangäxü i
 ngëma Iraétanüxügü. iRü namaxä nüxü
 ixu, rü ñacugürü tá nüxü: “Yimá
 Woetama Ngëxmacü nixí ya petanüwa
 choxü mucü”, ñacugürü tá nüxü!
 —ñanagürü. ¹⁵Rü ñanagürü ta ga
 Tupana Moichéxü: —iRü namaxä nüxü
 ixu i ngëma Iraétanüxü, rü ñacugürü tá:
 “Rü nüma ya Cori ya Tupana ya perü

oxigüarü Tupana ya Abraáüarü rü
 Ichaáarü rü Acóbuarü Tupana, rü guma
 nixí ga petanüwa choxü mucü”,
 ñacugürü tá nüxü! Rü Cori ya Tupana
 nixí i chauéga i tagutáma iyagüxü. Rü
 ngëma chauégamaxä tá nixí i
 guxügutáma duñxügü choxü cuáxü.
¹⁶iRü ngëma naxü rü nangutaquexëxë
 i guxüma i Iraétanüxügüarü äëxgacügü,
 rü namaxä nüxü ixu rü ñacugürü nüxü!:
 “Rü nüma ya Cori ya Tupana ya perü
 oxigüarü Tupana ya Abraáüarü rü
 Ichaáarü rü Acóbuarü Tupana, rü guma
 nixí ga chaüxcax ngócü. Rü gumatama
 nixí ga chomaxä nüxü ixucü nax pegu
 naxñnüxü rü nüxü nacuáxü nax ñuxäcü
 chixri pemaxä nachopetüxü i ngëma
 Equítuanecüäxgü. ¹⁷Rü yimá Tupana
 nixí ya chomaxä nüxü ixucü rü tá pexü
 ínangüxüxëxë nawa i perü guxchaxügü i
 Equítuanewa pingegüxü. Rü Canaáüarü
 naanewa tá pexü nagagü i ngexta
 ínaxächüügüxügu i Canaáütanüxügü, rü
 Itítatanüxügü, rü Amoréutanüxügü, rü
 Ferechéutanüxügü, rü Ebéutanüxügü rü
 Yebuchéutanüxügü. Rü ngëmaäcü
 ngëma naane i ngextá mexü i ñna rü
 léche rü ira taguma ítaxuxüwa tá pexü
 chagagü” —ñanagürü ya Tupana.

Tupana rü Moichéxü nataäxëxëxë

4 ¹Rü nüma ga Moiché rü Cori ya
 Tupanaxü nangäxü, rü ñanagürü:
 —Natürü i ngëma chautanüxügü rü
 taxütáma choxü nayaxögü, rü taxütáma
 chauga naxñüe. Rü tá ñanagürügüama
 choxü: “Rü nüma ya Cori ya Tupana rü
 tama nixí i aixcüma cuxcax nangóxü”,
 ñanagürügüama tá choxü —ñanagürü.

²Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichéna naca, rü ñanagürü: —¿Rü taxacü nixí i ngëma cuxmexwa ngëxmaxü? —ñanagürü ga Cori. Rü Moiché nanangäxü rü ñanagürü: —Wüxi ya naixmenaxä nixí —ñanagürü.

³Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü: —iRü ñaxtüanegu naña! —ñanagürü. Rü nüma ga Moiché rü inanaña ga guma naixmenaxä. Rü yexgumatama äxtapexü nananguxuchi. Rü nüma ga Moiché rü naxchaxwa niña.

⁴Natürü ga nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü: —iNaréügu yayaxu! —ñanagürüama. Rü yexguma yayauxaxgu rü wenaxarü naixmenaxaxü nananguxuchi.

⁵Rü nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü: —Rü ngëma cuxü chawéxü, rü ngëma nixí i cuaxruxü nax cuxü yaxögüaxücax i ngëxguma namaxä nüxü quixuxgu nax aixcuma cuxcax changóxü i chomax nax curü oxigüarü Tupana chixixü rü Abraáüarü, rü Ichaáarü, rü Acóbuarü Tupana nax chixixü —ñanagürü.

⁶Rü ñanagürüama ga Tupana: —iRü cugüchiruremügu ixuxmexë! —ñanagürü. Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü nügüchiruremügu nixuxmex. Rü yexguma ínaxuxuchimexëgu, rü nüxü nadau ga naxmex nax chaxünemaxä nax yadaxawexü, rü nachoxochixü.

⁷Rü yexguma ga Tupana rü ñanagürü nüxü: —iRü wena cugüchiruremügu ixuxmexë! —ñanagürü. Rü yemaacü nanaxü ga Moiché. Rü yexguma ínaxuxuchimexëgu, rü nüxü nadau ga naxmex ga marü noxrirüxü nax namexü.

⁸Rü ñuxüchi ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma chi

tama ngëma nüxíraxüxü i cuaxruügagu cuxü yaxögüaxgu, rü ngëma to i cuaxruügagu tá nixí i cuxü yaxögüaxü.

⁹Natürü ngëxguma tama ngëma taxre i cuaxruügagu cuxü yaxögüaxgu irü dexáta nayauxü i taxtüwa, rü ñaxtüanegu naba! Rü ngëxguma tá ngëma dexä ñaxtüanegu cubaxgu, rü tá nagüxü nanaxixüchi i ngëma dexä —ñanagürü.

¹⁰Rü yexguma ga Moiché rü Tupanaxü nangaxü, rü ñanagürü nüxü: —Achaxa, Pa Corix, choma rü choxü naguxcha nax chidexaxü. Rü taguma choxü natauxcha woo ga üpa rü woo i ñuxma rü ta ngëxgumarüütama chixí —ñanagürü.

¹¹Natürü ga nüma ga Cori ya Tupana rü nanangäxü rü ñanagürü: —¿Texé tixí ga guxema duüxüxü úxe? ¿Rü texé tixí ga guxema yadexaxeéxë rü nangegaxeéxë rü nangauxchixëéxë rü naxüxchixëéxë rü nangexetüxe rü naxüxetüxe? ¿Tama ëxna ga choma yixixü?

¹²Rü ngëmacax irü paxa ngëma naxü rü nüxü yarüxu! Rü choma rü tá cuxü charüngüxëxë i ngëxguma quidexaxgu. Rü tá cuxü changuxëxë i ngëma tá nüxü quixuxü —ñanagürü.

¹³Rü yexguma ga Moiché rü ñanagürü: —Achaxa, Pa Corix, chierü to i duüxüxü ngëma cumuxgux —ñanagürü.

¹⁴Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxä nanu, rü ñanagürü: —Dücax, rü yimá nixí ya cuenexë ya Aróü ya Lebítanüxü. Rü choma nüxü chacuax i nüma rü meama nidexa. Rü ñuxüchi i nüma rü nuxä tá cuxü nayangau, rü poraäcü tá nataäxë i ngëxguma cuxü nadauxgux.

¹⁵iRü yimámaxä idexa, rü namaxä nüxü ixu i guxüma i ngëma cuma nüxü

quixuxchaxũũ! Rũ choma rũ tá pexũtawa changexma i ngẽxguma pidexagũgu. Rũ tá pexũ changuxẽxẽ nachiga i ngẽma tá pexũũ. ¹⁶Rũ cuma rũ tá Aróũmaxã nũxũ quixu i ngẽma chorũ ore, ñoma chomatama nũxũ chixuxũrũxũ. Rũ nũma ya Aróũ rũ tá chorũ duũxũgũmaxã nũxũ nixu i ngẽma cuma tá namaxã nũxũ quixuxũ. ¹⁷iËcü, yange ya daa naixmenaxã! Erũ yimamaxã tá cunaxũ i taxacũ i taguma nũxũ nadaugũxũ —ñanagũrũ.

Moiché rũ Equítuanecax natáegu

¹⁸Rũ yemawena ga Moiché rũ naxtũ ga Yéturuchiũcax natáegu, rũ ñanagũrũ tũxũ: —Tupana nanaxwaxe nax Equítuanecax chatáeguxũ nax íchayadauxũcax i chautanũxũgũ rũ ngoxi namaxẽ —ñanagũrũ. Rũ naxtũ ga Yéturu tanangãxũ, rũ ñatagũrũ nũxũ: —iËcü ngẽma naxũ, rũ mea cuxũ naxũpetũ! —ñatagũrũ. ¹⁹Rũ yexguma taũta Madiáũanewa inaxũächigu ga Moiché, rũ Cori ya Tupana rũ ñanagũrũ nũxũ: —iNatáegu Equítuanecax, erũ guxũma i ngẽma duũxũgũ i cuxũ imaxgũchaũxũ, rũ marũ nayue! —ñanagũrũ. ²⁰Rũ yexguma ga Moiché rũ inaxũächi rũ tũxũ niga ga naxmax rũ nane. Rũ buruétũgu tũxũ namugũ, rũ yemaacũ Equítuanecax natáegu. Rũ nũgũmexẽgu nayange ga guma naixmenaxã ga Tupanaarũ pora nawa yexmane.

.....

²⁷Rũ yoxni ga Cori ya Tupana rũ Moichéenexẽ ga Aróũmaxã nidexa, rũ ñanagũrũ: —iRũ yéa ínachianexũwa naxũ! Rũ ngẽxma tá nũxũ icuyangau ya

Moiché —ñanagũrũ nũxũ. Rũ nũma ga Aróũ rũ yéma ínachianexũwa naxũ, rũ yexma guma maxpũne ga Oréxgu Moichéxũ nayangau. (Rũ guma maxpũnewa nixĩ ga Moichémaxã yadexaxũ ga Tupana.) Rũ taãxẽacũma nũxũ narũmoxẽ. ²⁸Rũ nũma ga Moiché rũ Aróũmaxã nũxũ nixu ga guxũma ga yema ore ga Cori ya Tupana namaxã nũxũ ixuxũ. Rũ yexgumarũxũ ta namaxã nũxũ nixuchiga ga yema mexũgũ ga Tupana namuxũ nax naxũgũaxũcax. ²⁹Rũ ñuxũchi ga nũmagũ rũ inaxĩächi nax yangutaquexexẽẽaxũcax ga yema Iraétanũxũgũarũ ãẽxgacũgũ. ³⁰Rũ nũma ga Aróũ rũ yema duũxũgũmaxã nũxũ nixu ga guxũma ga yema ore ga Tupana Moichémaxã nũxũ ixuxũ. Rũ yexgumarũxũ ta napexewa inanawex ga yema mexũgũ ga Tupana nũxũ iuxẽxũ. ³¹Rũ nũma ga duũxũgũ rũ aixcũma nayaxõgũ. Rũ yexguma nũxũ yacuaxächitanũgu nax Cori ya Tupana rũ nũxũ nũxũ naxĩnũxũ ga norũ yumũxẽ rũ nũxũ nax nadauxũ ga ñuxacũ ngũxũ nax yangegũxũ, rũ yemaçax ga nũma ga duũxũgũ rũ nataãxẽgũ, rũ ñaxtũanegu nanangũcuchitanũ, rũ Tupanaxũ nicuaxũxũgũ.

Moiché rũ Aróũ rũ Faraóũmaxã nidexagũ

5 ¹Rũ yemawena ga Moiché rũ Aróũ rũ Faraóũxũtawa naxĩ nax namaxã yadexagũxũcax. Rũ ñanagũrũgũ: —Cori ya Iraétanũxũarũ Tupana rũ ñanagũrũ: “iYangexgũ i ngẽma chorũ duũxũgũ nax ngextã ínachianexũwa naxĩxũcax nax ngẽma naxũchigagũaxũcax nax choxũ yacuaxũũgũxũ!” —ñanagũrũgũ. ²Natũrũ ga nũma ga Faraóũ rũ nanangãxũ, rũ

ñanagürü: —¿Texé tixí ya yíxema Cori ixíxe, rü taxacüçax tá naga chaxínü rü chayangexgü i ngëma Iraétanüxü i duüxügü? Choma rü tama nüxü chacuax i ngëma Tupana i nachiga pidexagüxü rü taütáma chayangexgü i ngëma Iraétanüxügü —ñanagürü.

.....

⁶Rü yematama ga ngunexügu rü Faraóü nanamu ga norü duüxügü ga puracümaxä icuaxgüxü rü yema naerugü ga wüxitücumümaxächigü icuaxgüxü, rü ñanagürü: ⁷—Ngëma Iraétanüxügü i ladríyuarü üwa puracüexü irü marü taxütáma noxrirüxü maxë nüxna pexä norü ladríyuéü! iRü ëcü nümatama nawa naxí ya norü maxë! ⁸Natürü tá penamu nax noxritama naxügüäcü ya ladríyuepxüx nax naxügüäxü, rü bai tá nanoxremaexü ya yimá ñuxma tá naxügüäcü ya ladríyu. Rü wüxi i duüxügü i oexü nixígü. Rü ngëmacax nixí i nügüçax ínacagüxü nax ínachianexüwa naxíxüçax nax ngëma norü Tupanaxü yanacuaxüügüxüçax. ⁹iRü yexeraäcü penapuracüexëxë i ngëma duüxügü, rü ngëmagu ipenachoxëxë nax tama Moiché rü Aróüarü doragügu naxínüexüçax! —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga yema Faraóüarü duüxügü ga puracümaxä icuaxgüxü rü yema naeruchigü ga wüxitücumümaxä icuaxgüxü, rü inaxiächi, rü duüxügümaxä nüxü nayarüxugüe, rü ñanagürügü nüxü: —Faraóü rü toxna naxäga nax pemaxä nüxü tixuxüçax nax marü taxütáma maxë pexna tanaxäxüçax perü ladríyuéxüxü. ¹¹Rü ñuxma rü pema

tátama marü nawa pexí i ngextá ínayimaxüwa ya maxë. iNatürü taxütáma yima noxríxüçüxü penanoxremaexëxë i norü mu ya yima ladríyu! —ñanagürügü. ¹²Rü yexguma ga yema Iraétanüxügü, rü guxüma ga Equítuanegu nügü ninu nax maxëne nadaugüxüçax norü ladríyuéü. ¹³⁻¹⁴Rü guxüma ga ngunexügügu rü yema Faraóüarü duüxügü ga puracümaxä icuaxgüxü, rü Iraétanüxüxü namu nax noxríexpüxtama ga ladríyu naxügüaxüçax. Rü naétü tüxü nicuaxigü ga guxema Iraétanüxügü ga tümatanüxümaxä icuaxgüxe. Rü ñanagürügü tüxü: —¿Ñuxäcü ga ñne rü ñuxma rü tama noxríexpüxwa penanguxëxü ya ladríyu? —ñanagürügü. ¹⁵Rü guxema Iraétanüxügü ga tümatanüxümaxä icuaxgüxe, rü Faraóüxütawa tügüçax tayarüdexagü, rü ñatagürügü: —Pa Torü Äëxgacüx çtüxcüü ngëmaäcü tomaxä quixí? ¹⁶Marü tama noxrirüxü toxçax icunaxü ya maxë, natürü toxü cumuama nax noxríexpüxtama ya ladríyu tanaxüxü. Rü ngëmaétüwa rü toxü nicuaxigü i curü duüxügü. Rü ngëma curü duüxügügu nixí i ngëma, Pa Äëxgacüx —ñatarügügü. ¹⁷Natürü ga nüma ga Faraóü rü tüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Pema rü wüxi i oemarexü pixígü. Rü ngëmacax naxçax ípecagü nax ínachianexüwa pexíxü nax ngëma perü Tupanaxü peyarücuaxüügüxüçax. ¹⁸iPeyawoegu rü peyapuracüe waxi! Rü woo marü tama pexçax ichanaxüxgu ya maxë rü chanaxwaxe i penaxü i noxríexpüxtama ya ladríyu —ñanagürü.

²⁰Rü yexguma Faraóũxũtawata itachoxũgu, rü Moiché rü Aróũmaxã tügũ itayangaugũ ga tãxwa tüxũ nanguxẽẽgũxũ. ²¹Rü namaxã nüxũ tixugũgũ, rü ñatagürügũ: —iRü Tupana nüxũ ðaux i ngẽma ñuxma tomamaxã pexũxũ, rü pexũ napoxcue! Erü pegagu nixĩ i ñuxma i Faraóũ rü norü duũxũgũ rü chixri toxũ nadauxũ. Rü pegagu nixĩ i ñuxma i tá toxũ nadajũxũ —ñatagürügũ.

Moichéarü yumüxẽchiga

²²Rü yexguma ga Moiché rü nayumüxẽ, rü ñanagürü Cori ya Tupanaxũ: —Pa Corix ðrũ tüxcũũ i chixexũ naxcax ícunguxẽẽxũ i ñaa curü duũxũgũ? ¿Rü taxaciwa yixĩxũ ga nua choxũ cumuxũ? ²³Rü yexguma noxri cuégagu Faraóũmaxã chidexagu, rü nũma rü yexeraãcü curü duũxũgũmaxã chixexũ naxũ. Rü cuma rü taxuxũma cuxũ nax naxmẽxwa ícunanguxũxẽẽxũcax —ñanagürü.

6 ¹Rü nũma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Ñuxma rü tá nüxũ cudau i ngẽma Faraóũmaxã chaxixũ. Erü nũma rü taxũtãma ngẽmaũmare nayangexgũ i chorü duũxũgũ. Rü guxchaxũ naxcax íchanguxẽẽguxicatama tá nixĩ i yangexgũãxũ. Rü ngẽmagagu i nũma rü tá düxwa ínanawoxũ i chorü duũxũgũ i ñaa Equítuanewa —ñanagürü.

.....

¹⁰Rü nũma ga Cori ya Tupana rü wenaxarü Moichémaxã nidexa, rü ñanagürü nüxũ: ¹¹—iËcü, Faraóũxũtawata naxũ rü namaxã nüxũ ixu rü ínamuxũã i Equítuanewa i ngẽma Iraétanüxũgũ! —ñanagürü. ¹²Natürü ga Moiché rü

Cori ya Tupanaxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —¿Ñuxãcü tá chauga naxĩnũ i Faraóũ ega woo chautanüxũ i Iraétanüxũgũ rü tama chauga naxĩnũegu, erü choxũ naguxcha nax mea chidexaxũ? —ñanagürü.

.....

Aróũarü naixmenaxã rü äxtapexũ nayanguxuchi

7 ⁸Rü nũma ga Tupana rü Moichéxũ rü Aróũxũ ñanagürü: ⁹—Ngẽxguma Faraóũ pexna naxcax caxgu nax penaxũxũ i wũxi i mexũ i chorü poramaxã üxũ, rü tá Aróũmaxã nüxũ quixu nax Faraóũpexegu nañaaxũcax ya norü naixmenaxã nax äxtapexũ nanguxuchixũcax —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Moiché rü Aróũ rü Faraóũxũtawata naxĩ, rü nanaxũ ga yema Cori ya Tupana namuxũ. Rü nũma ga Aróũ rü Faraóũpexegu rü norü ngũxẽẽruũgũpexegu nanaña ga guma norü naixmenaxã rü ätapexũ nananguxuchi. ¹¹Rü nũma ga Faraóũ, rü norü duũxũgũ ga nüxũ icuaxũchixũcax rü norü yuũxũgũcax nangema. Rü nümagũ ga yema norü duũxũgũ rü norü yuũxũgũmaxã nanaxiũgũama ta ga yema Aróũ üxũ. ¹²Rü wiũxichigũ ga yema yuũxũ rü ñaxtũanegu nanaña ga norü naixmenaxã. Rü wũxichigũ ga guma norü naixmenaxã rü äxtapexũ nananguxuchi. Natürü guma Aróũarü naixmenaxã, rü yema iyuũxũarü naixmenaxãxũ ínagagũ. ¹³Natürü woo yemaxũ nax nadauxũ ga Faraóũ, rü nügũ ínanataiãchiarü maxũãxẽxẽ rü tama inaxĩnũchaũ yema Tupana nüxũ ixuxũrũxũ nixĩ.

**Faraóüchaxwa nagüxü
nayanguxuchi ga dexá**

¹⁴Rü yemawena rü nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü Moichéxü: —Nüma i Faraóü rü tá nanuama, rü taxütáma Iraétanüxügüxü ínamuxüchaü.

¹⁵iNatürü moxü paxmamaxüchi rü naxütawa íyadau! iRü ngëxguma tá türewa yanaxüegu, rü ngëma natüanaciüwa tá cunanguxëxë! iRü íyange ya yima naixmenaxá ya äxtapexü yanguxuchine! ¹⁶Rü ñacugürü tá nüxü: “Rü yimá Cori ya Iraétanüxügüarü Tupana rü choxü namu nax wena cumaxá nüxü chixuxüçax nax cuyangexgüxüçax i norü duüxügü nax nüxü yanacuaxüügüxüçax i ngextá ínachianexüwa. Natürü i ñuxma rü ta tama naga cuxínüchaü. ¹⁷Rü ngëmacax ya Cori ya Tupana rü ñanagürü cuxü: ‘Ñuxma rü tá nüxü cudau nax aixcüma Cori ya Tupana chixixü. Erü Moichéxü chamu nax norü naixmenaxá yanangexünemaxá ñaa taxtüchiüwa nacuaixcaaxüçax nax ngëma dexá rü nagüxü yanguxuchixüçax. ¹⁸Rü ngëma choxnigü rü tá nayue. Rü ngëmaäcü i ngëma dexá rü poraäcü tá nayixchixü. Rü ngëmacax taxütáma nawa naxaxegüchaü i ngëma Equítuanecüäxgü’”, ñanagürü cuxü ya Tupana.

.....

²⁰Rü nüma ga Moiché rü Aróü, rü yema Cori ya Tupana namuxüäcü nanaxügü. Rü nüma ga Aróü rü nanayaxu ga norü naixmenaxá rü Faraóüpexewa dexächüüwa namaxá nanacuaxca. Rü yexgumatama ga dexá

rü nagüxü nayanguxuchi. ²¹Rü nayue ga choxni. Rü poraäcü nanayixächichixü ga dexá. Rü yemaçax ga yema

Equítuanecüäxgü rü taxuacüma nawa naxaxegü. Rü guxüma ga Equítuanewa rü nagüxü nananguxuchi ga dexá.

²²Natürü ga yema Faraóüarü duüxügü ga iyuüxü, rü yexgumarüütama norü yuümaxá nanaxügü. Rü yemaäcü yema Cori ya Tupana nüxü ixuxürüxü rü nüma ga Faraóü rü nanuama rü nügü ínanataiächiarü maxüäxëxë rü tama ínaxínüchaü ga yema Moiché rü Aróü namaxá nüxü ixuxü. ²³Rü nüma ga Faraóü rü nüxü nax nataxuraxümare ga yema íngupetüxü, rü napataçax natáegu. ²⁴Rü yema nax taxucüriüwa taxtüxüchiüwa nax naxaxegüxüçax rü guxüma ga Equítuanecüäxgü rü norü puchune ínanaxixü ga taxtüanaciüwa nax yéma naxaxegüxüçax.

.....

**Tupana rü Faraóüçax
cururugü ínangugüxëxë**

8 ¹Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü ñanagürü: —iPaxa Faraóüxütawa naxü rü ñacugürü tá nüxü: “Rü Cori ya Tupana rü ñanagürü cuxü: ‘Rü nüxü íngex i ngëma chorü duüxügü nax choxü yacuaxüügüxüçax!

²Erü ngëxguma taxütáma nüxü quíngexgu, rü tá cururugümaxá chanapoxcu i ñaa guxüma i cuchixüane.

³Rü taxtü rü cururugümaxá tá niñúmichixü. Rü ngëma rü tá cuxçax ínachôöchi, rü cupatagu tá naxígü. Rü curü ucapugu rü curü ngürücaregu tá nachocu. Rü curü ngüxëëruügü i äëxgacügüpatagu, rü guxüma i curü

duñxũgũpatagu, rü curü paũpũũgu, rü curü batáũ ya paũcharaarü ñúmürũũgu tá nachocu. ⁴Rü ngẽma cururugü rü tá cuxna niyuxgüetanü. Rü curü ngũxẽeruũgü i ãẽxgacũgũna rü guxũma i curü duñxũgũna tá niyuxgüetanü”, ñanagürü cuxũ ya Cori ya Tupana. ⁵Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü ñuxũchi Moichéxũ ñanagürü: —iRü namaxã nüxũ ixu i Aróũ nax natügüétũgu, rü natũxacũgüétũgu, rü nextaagüétũgu namaxã nawéxmẽxũcax ya norü naixmenaxã! Rü ngẽma tá ínachoxũ i cururugü nax guxũma i Equítuane namaxã napaxũcax —ñanagürü. ⁶Rü yexguma ga Aróũ rü Equítuanewa yexmagũxũ ga dexáchũüétũgũgu namaxã nawéxmẽx ga norü naixmenaxã. Rü guxũma ga Equítuane rü yema cururugü ga dexáwa íchoxũxũmaxã nanapá.

.....

⁸Rü yexguma ga nüma ga Faraóũ rü Moichéçax rü Aróũcax nangema, rü ñanagürü nüxũ: —iCori ya Tupanana naxçax pecaxa nax yanaxoxẽãxũcax i ngẽma cururugü i toxũtawa! Rü choma rü tá chayangexgü i curü duñxũgũ nax Cori ya Tupanacax nadaiaxũcax i naxũnagü rü ngẽmamaxã nüxũ yacuaxũüũgũxũcax —ñanagürü. ⁹Rü nüma ga Moiché rü Faraóũxũ nangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —iChomaxã nüxũ ixu i ñuxgu tá nixĩ i cunaxwaxexũ nax cuxçax rü curü ngũxẽeruũcax, rü guxũma i curü duñxũgũcax Tupanana chacaxaxũ nax cuxna rü cupatana yaxĩgachixũcax i ngẽma cururugü rü dexáwaxicatama nax nangexmagũxũcax! —ñanagürü. ¹⁰Rü nüma ga Faraóũ rü

Moichéxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Moxũtama nixĩ i chanaxwaxexũ nax nataxuxũ i ngẽma cururugü —ñanagürü. Rü Moiché rü nüxũ nangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Marü name. Rü ngẽmaacü tá chanaxü nax nüxũ cucuáxũcax nax nataxuxũma ya texé ya torü Cori ya Tupanarixũ ixĩxũ. ¹¹Rü ngẽma cururugü rü tá nixĩgachi nawa ya cupata. Rü taxtũwaxica tátama nangexmagü. Rü ngẽmaacü marü taxũtáma cuxũ nachixewe, rü taxũtáma nanachixewe i curü ngũxẽeruũgü rü curü duñxũgü —ñanagürü. ¹²Rü yexguma ga Moiché rü Aróũ rü ínachoxũ ga Faraóũpatawa. Rü ñuxũchi ga Moiché rü Cori ya Tupanana naca nax yaxĩgachitanũxẽãxũcax ga yema cururugü ga noxri Faraóũcax yéma namugũxũ. ¹³Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanaxü ga yema Moiché nüxna naxçax çaxaxũ. Rü nayue ga yema cururugü ga napatagüwa rü naaxtũgüwa rü naanegüwa yexmagũxũ. ¹⁴Rü ga duñxũgü rü nanade ga yema yuexũ ga cururugü, rü nananutaquexe. Rü guxũwama namaxã nayipetũane. ¹⁵Natürü yexguma yema guxchaxũgüwa ínanguxuchigu ga Faraóũ, rü yema Cori ya Tupana nüxũ ixuxũrũxũ rü wenaxarü nanuama ga Faraóũ, rü tama Moiché rü Aróũga naxĩnũchaũ.

Tupana rü Faraóũcax naxchigü ínangugũxẽxẽ

¹⁶Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü Moichéxũ: —iAróũmaxã nüxũ ixu nax ñaxtütẽxewa namaxã nacuaĩxçaxũcax ya norü naixmenaxã nax ngẽmaacü naxchixũ

nanguxũxũcax i ñaxtütexē i guxũma i Equítuanewa! —ñanagürü. ¹⁷Rü yemaacü nanaxügü ga Moiché rü Aróũ. Rü nüma ga Aróũ rü norü naixmenaxā nawexnagü, rü ñaxtūanewa namaxā nanacuaixca. Rü guxũma ga yema ñaxtütexē ga Equítuanewa yexmaxũ, rü naxchixũ nananguxuchitanü. Rü yema naxchigü rü poraācü yema duũxũgũxũ rü naxũnagũxũ nachixewe. ¹⁸Rü yema Faraóũarü yuũxũgü rü norü yuũmaxā nüxũ naxügü nax naxchi yamuxēgũxũ, natürü tama nüxũ nananguxuchi. Rü yoxni ga yema naxchigü rü poraācü yema duũxũgũxũ rü naxũnagũxũ nachixewe. ¹⁹Rü yexguma ga yema yuũxũgü rü Faraóũxũ ñanagürü: —Ñaa guxchaxũ rü aixcūma Tupanawa ne ũxũ nixĩ —ñanagürü. Natürü ga nüma ga Faraóũ rü yema Cori ya Tupana nüxũ ixuxũrũxũ nanuama rü tama inaxĩnũchaũ.

**Tupana rü Faraóũcax murenü
ínangugũxēxē**

²⁰Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ ñanagürü: —Nüma i Faraóũ rü moxũ paxmamaxũchi rü tá türewa narũxüe nax taxtütcutiwa naxũxũcax. Rü ngēmacax chanaxwaxe nax ngunetũxũ ícurüdaxũ nax namaxā nüxũ cuyarũxuxũcax i ñaa chorü dexa. iRü ñacuxũ tá nüxũ!: “Rü ngēma ñanagürü ya Cori ya Tupana: ‘iNüxũ ingex i chorü duũxũgü nax choxũ yacuaxũgũxũcax! ²¹Erü ngēxguma taxūtáma nüxũ quingexgux, rü cuxcax rü curü ngũxēerũcax rü guxũma i curü duũxũgũcax rü tá murenügü ngēma chamugü. Rü ngēmaācü tá

murenügümaxā nanapágü ya guxũne ya Equítuanecũxgüpata. Rü woo i ñaxtūane rü tá ta murenügümaxā naxāanemare. ²²Natürü ngēxguma petanüwa ngēma inguxgux, rü Gochéũanewa i chorü duũxũgü íxāchiũgũxũwa rü taxūtáma ngēmaācü nangupetü. Erü ngēma rü bai tá i wüxi i murenü ingexmaxũ nax ngēmaācü nüxũ cucuáxũcax nax choma ya Cori ya Tupana rü aixcūma naanearü yora chixĩxũ. ²³Rü tá cuxũ chanawex nax nüxũ chaxunetaxũ i ngēma Iraétanũxũgü rü tama i pexũ. Rü moxũ tá nixĩ i ngēmaācü chanaxũxũ’, ñanagürü cuxũ ya Tupana” —ñanagürü. ²⁴Rü yemaacü nanaxü ga Cori ya Tupana. Rü ñoma wüxi ga caixanexũrũxũ Faraóũpatawa nangugü ga murenügü. Rü norü ngũxēerũgũpatawa rü ta rü guxũma ga Equítuanewa nangugü. Rü yema murenügü rü guxũwama nanachixexēxē ga yema nachixũane.

.....

²⁸Rü yexguma ga Faraóũ rü ñanagürü: —Tá pexũ chingexgü nax perü Cori ya Tupanacax peyadaixũcax i pexũnagü. iNatürü taxūtáma yáxũwaxũchi pexĩ! iRü chauxcax rü ta perü Tupanana pecagüe! —ñanagürü. ²⁹Rü yexguma ga Moiché rü nanangāxũ rü ñanagürü: —Ñuxma nua ne chaxũxgu tátama nixĩ i Cori ya Tupanana chacaxũ nax moxũtama cuxna rü curü ngũxēerũgũna rü curü duũxũgũna yaxĩgachixēēaxũcax i ngēma murenügü. Natürü tama tanaxwaxe i toxũ cuwomũxēxē nax nüxna nax cunachuxuxũ i ngēma Iraétanũxũgü nax

norü Cori ya Tupanacax nadaiäxüçax i naxünagü —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma Faraóüpatawa ínaxüxguwena ga Moiché, rü Cori ya Tupanana naca nax yaxigachixüçax ga murenü. ³¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanaxü ga yema Moiché naxcax icaxaxü. Rü yema murenügü rü Faraóüna rü norü ngüxëeruügüna rü guxüma ga norü duüxügüna nixigachitanü ga yema murenügü. ³²Natürü nüma ga Faraóü rü yemawena rü nanuama, rü tama nayangexgü ga Iraétanüxügü.

**Tupana rü Equítuanecüäxaru
naxünagüçax daaweane ínanguxëxë**

9 ¹Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü ñanagürü: —iPaxa Faraóüxütawa naxü, rü nüxü ña: “Rü Cori ya Iraétanüxügüaru Tupana, rü cuxcax nua namuga rü ñanagürü cuxü: ‘Rü nüxü ingex i ngëma chorü duüxügü nax choxü yanacuaxüügüxüçax! ²⁻³Erü ngëxguma taxütáma nüxü quingexgux rü cunachuxamagu, rü nüma ya Cori ya Tupana rü ngëma nachitaxüwa ngëxmagüxü i cuxünagüétügu tá nananguemaxëxë i daaweane i poraxü. Rü nayue tá i muxüma i cowarugü rü caméyugü rü wocagü rü carnérugü. ⁴Natürü ya Cori ya Tupana rü taxütáma guxäxünawa nananguxëxë i ngëma daaweane, erü ngëma Equítuanecüäxaru naxünagüxica tátama nayue, natürü ngëma Iraétanüxüaru naxünagü rü taxütáma nayue” —ñanagürü. ⁵Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxä inaxuneta nax ñuxgu tá yixixü i ngëma, rü ñanagürü nüxü: —Choma rü moxü tá nixi i chanaxüxü

—ñanagürü. ⁶Rü yemaarü moxüäcü rü Cori ya Tupana nanaxü ga yema. Rü muxüma ga Equítuanecüäxaru naxünagü rü nayue. Natürü yema Iraétanüxügüaru naxünagü rü taxuxüma nayue, rü bai ga wüxi. ⁷Rü nüma ga Faraóü rü norü duüxügüxü namu nax taxuxüma yuexü ga Iraétanüxügüaru naxüna. Rü woo yemaxü nax nacuéxchigaxü, rü nanuama rü tama tüxü ningexgü ga guxema Iraétanüxügü.

**Tupana rü taixnamaxä duüxügüxü rü
naxünagüxü nidaxawexëxë**

⁸Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü ga Moiché rü Aróü: —iRü paüpüxüwa wüxi ya cuxmëxäcu ya tanimaca nayaxu, rü ñuxüchi cuma Pa Moichéx, rü Faraóüpexewa nagünagütëxe ya yima tanimaca! ⁹Rü ngëmaäcü ya yima tanimaca rü tá narücaxi, rü guxüma i Equítuanewa tá nanguema. Rü ngëmaäcü tá taixnagü naxünewa inariüyi i guxüma i duüxügü rü naxünagü i Equítuanewa ngëxmagüxü —ñanagürü. ¹⁰Rü nüma ga Moiché rü Aróü rü wüxi ga paüpüxüwa tanimaca ne nanayauxtëxegü, rü yemamaxä Faraóüxütawa naxi. Rü yéma Faraóüpexewa rü Moiché nanagünagütëxe ga guma tanimaca. Rü guxüma ga duüxügü rü naxünagü rü taixnamaxä nixäxüneächi. ¹¹Rü yema Faraóüaru yuüxügü rü taxucürüwama Moichépexewa nayexmagü, yerü nümagü rü ta rü nitaixnaxünegü naxrüütama ga yema togü ga Equítuanecüäxgü. ¹²Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóü

nax nügütama nataiächiarü
maxũãxẽẽxũcax nax yemaacü tama
Moiché rü Aróũga naxĩnũxũcax, yema
nũma ga Cori ya Tupana Moichémaxã
nũxũ ixuxũrũxũ.

Tupana rü gáuxũ narüiyixẽxẽ

¹³Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü
ñanagürü Moichéxũ: —iMoxũ
paxmaxaxũchi írũda rü Faraóũmaxã
nũxũ yarũxu, rü ña nũxũ: “Rü Cori ya
Iraétanũxũgüarü Tupana rü cuxcax nua
namuga rü ñanagürü cuxũ: ‘Rü nũxũ
ingẽxgü i ngẽma chorü duũxũgü nax
choxũ yanacuaxũũgũxũcax!

.....

¹⁶Rü ñuxmarũta cuxũ chamaxẽxẽ rü
tama cuxũ chimax, erü cuxũ nũxũ
chadauxẽẽchaũ nax ñuxãcü
chaporaxũchixũ. Erü chaugü nũxũ
chacuaxẽẽchaũ i guxũma i duũxũgü i
ñaanewa maxẽxũ. ¹⁷Natürü woo
nax cuxũ chamaxẽẽxũ, rü cuma rü
tama icuxĩnũchaũ rü tama
cuyangẽxgũchaũ i chorü duũxũgü.
¹⁸Rü dücax, rü moxũ i ñoma i oragu
rü tá chanayixẽxẽ i gáuxũ ga taguma
ñuxgu ngẽxgumarũxũ Equítuanegu
yixũ. ¹⁹Rü ngẽmacax, rü name nixĩ
nax ĩpatatũũgu cunachocuxẽẽxũ i
guxũma i curü duũxũgü rü cuxũnagü i
dũxétũwa ngẽxmagũxũ. Erü
ngẽxguma tá nayixgu i ngẽma gáuxũ,
rü tá nanadai i guxũma i ngẽma
duũxũgü rü naxũnagü i tama
ĩpatatũũwa ngẽxmagũxũ’”
—ñanagürü. ²⁰Rü nũmaxũ ga yema
Faraóũarü ngũxẽẽruũgü, rü naxcax
namuũe ga yema Cori ya Tupanaarü
ucuxẽ. Rü yemacax ĩpatatũũgu tũxũ

namugü ga norü duẽxẽgü rü
naxũnagü. ²¹Natürü nayexma ga togü
ga nũxũ nataxuraxũxũma ga yema
Cori ya Tupanaarü ore, rü yemacax
dũxétũwa nanawogũmare ga norü
duũxũgü rü naxũnagü. ²²Rü yexguma
ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ
ñanagürü: —iNaxunagũchacũxü nax
ngẽma gáuxũ rü guxũma i
Equítuanegu nayĩixũcax naétũgu i
duũxũgü rü naxũnagü rü nanetũgü!
—ñanagürü. ²³Rü Moiché
naxunagũchacũxü, rü nũma ga Cori
ya Tupana rü ĩnananguxẽxẽ ga
duruane rü ãẽmacü rü gáuxũ ga yema
naanewa. Rü yemaacü guxũma ga
Equítuanewa narüyi ga gáuxũ. ²⁴Rü
yema gáuxũ rü guma ãẽmacũgü rü
tama ĩnayachaxãchi. Rü taguma
ñuxgu yemaacü poraãcü gáuxũ
narüyĩixũ ga Equítuanewa ga
nũxcũma. ²⁵Rü yema gáuxũ rü
poraãcü nanachixexẽxẽ ga guxũma ga
taxacü ga Equítuanewa yexmagũxũ.
Rü nanadai ga duũxũgü rü naxũnagü
rü guxũma ga nanetũgü ga
naanegũwa. Rü guxũma ga naigü ga
Equítuanewa yexmagũxũ, rü yema
gáuxũmaxã nabũũchacũxü. ²⁶Rü woo
nax yema ngupetũxũ ga Equítuanewa,
natürü yema Iraétanũxũ nawa
yexmagũxũ ga naane ga Gochéũwa rü
taxuxũma ga gáuxũ yexma nayi rü bai
ga wũxi.

.....

³⁵Natürü ga nũma ga Faraóũ, rü
nanuama rü tama nayangẽxgü ga yema
Iraétanũxũgü, yema Cori ya Tupana
Moichéwa nũxũ ixuxũrũxũ.

.....

**Tupana rü Faraóũcax munüğü
ínangugüxêxê**

10 ³Rü Moiché rü Aróũ rü Faraóũxütawa naxĩ, rü ñanagürüğü nüxũ: —Cori ya Iraétanüxügüarü Tupana rü cuxcax nua namuga rü ñanagürü cuxũ: “¿Ñuxguxüratáta i nüxũ curüxoxũ nax choxna cugü quínuxuxũ? ¡Rü yangexgü i chorü duũxügü nax choxũ yanacuaxũüğüxũcax!” ñanagürü.

.....

⁶Rü ngêma Tupanaarü poxcu nax munüğü tá cuxcax ínangugüxêxũ rü yima cuchiũ rü munümaxã tá nanapá. Rü ngêxgumarüxũ tá ta i ngêma curü ngũxêëruüğüchiüğü rü munümaxã nanapágü rü guxũma i Equítuanecüãxchiüğü rü tá namaxã nanapágü. Rü ngêma guxchaxũ i ñuxma tá nüxũ cudaduxũ rü cunatü rü nüxcümaxũgüxe ya curü oxigü rü taguma nüxũ tadaugü rü ñuxmata ñoma i ngunexũwa nangumare —ñanagürüğü. Rü yema ñaxguwena rü nûma ga Moiché rü nadaueguãchi rü Faraóũchiüwa ínaxũxũ. ⁷Rü yexguma ga Faraóũarü ngũxêëruüğü rü ñanagürüğü nüxũ: —Pa Æëxgacüx ¿cuyadaxêëamatama i ñuxma nax guxchaxũ nua tüxna naxãxũ i ngêma yatü i Moiché? ¡Yangexgü i ngêma duũxügü nax norü Cori ya Tupanaxũ yanacuaxũüğüxũcax! ¿Ëxna, ñuxma rü ta tama nüxũ cudau i ñaa tórü naane i Equítuane rü poraãcü nax nachixexũ? —ñanagürüğü. ⁸Rü yexguma ga nûma ga Faraóũ rü wenaxarü Moichécax rü Aróũcax nangema. Rü ñanagürü nüxũ:

—Marü name i perü Cori ya Tupanaxũ peyarücuaxüxügü. Natürü chanaxwaxe i chomaxã nüxũ pixu nax texégü tá tixĩxũ ya yíxema ngêma íxe —ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga Moiché rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Rü ngêma tá taxĩ namaxã i guxũma i torü buxügü, rü torü yaxguãxgü, rü tonegü rü toxocügü rü torü carnérugü rü torü wocagü. Erü ngêma tá taxüxũ, rü wüxi i taxũma i torü Coriarü cuaxüxũchiga nixĩ —ñanagürü. ¹⁰Natürü ga nûma ga Faraóũ rü ñanagürü nüxũ: —Rü nangoxochiama i ngêma chixexũ i nagu perüxĩnüexũ. ¿Ëxna pema nagu perüxĩnüegu rü perü Cori ya Tupana rü tá pexũ íyaxüümücüxũ? ¿Rü Ëxna nagu perüxĩnüegu rü choma rü tá pexũ chingexgüxũ nax perü buxügümaxã ngêma pexĩxũcax? ¹¹Rü dücax, rü taxütáma ngêmaãcü nixĩ. ¡Ëcü, ngêma pexĩ ya guxãma i yatüxe i yáxe, rü perü Cori ya Tupanaxũ peyarücuaxüxügü! Erü ngêma nixĩ i penaxwaxexũ —ñanagürü. Rü yexguma ga nûma ga Faraóũ rü norü duũxügüxũ namu nax napexewa tüxũ ínawoxũxũcax. ¹²Natürü nûma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ ñanagürü: —¡Equítuaneétügu nawéxmex nax ngêmaãcü nua naxĩxũcax i munüğü! Rü ngêma munüğü rü tá nayawa i guxũma i nanetü i ñaa nachixũanewa íyaxügüxũ nawena ga yema gáuxũ ga dauxüwa rüyixũ —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga Moiché rü Equítuaneétügu nawéxmex. Rü nûma ga Cori ya Tupana rü nanamu ga wüxi ga buanecü ga éstewaama ne ücü ga guxũ ga chütaxũ rü ngunexũ yema nachixũaneétügu icuecü. Rü

moxũãcü rü guma buanecü ga éstewaama ne ñemacügu ínangugü ga munügu. ¹⁴Rü yema munügu rü guxũwama nanapáxêxê ga yema nachixũane. Rü nüxcüma rü taguma yemaacü namuxüchi ga munü, rü tagutáma wena ngêxgumarüxü nixĩ. ¹⁵Rü ga ñaxtũane rü munümaxã nanapá, rü marü taxucürüwa ñaxtũanegu tadau, yerü namuxüchi. Rü nayawa ga guxũma ga nanetü rü norü o ga íyaxügüxü nawena ga yema gáuxü ga dauxüwa rüyixü. Rü nataxuma ga nanetü ga ngextá áátüxü ga guxũma ga Equítuanewa, rü bai ga naanewa rü bai ga naixnecüwa.

.....

²⁰Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóũ nax nügütama nataiächiarü maxũãxêxêxüçax nax yemaacü tama yangéãxüçax ga yema Iraétanüxügu.

Tupana rü Faraóũçax waanexü ínanguxêxê

²¹Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü ñanagürü: —iNawëxnagüchacüxü nax guxũma i Equítuanewa nawaanexüçax! —ñanagürü. ²²Rü nüma ga Moiché rü nawëxnagüchacüxü rü poraãcü nawaane ga guxũma ga Equítuanewa. ²³Rü tomaepüx ga ngunexü rü taxúema tümamücüxü tadau, rü taxúema tümachicawa tixügachi. Natürü yema Iraétanüxügüpatagüwa rü guxũwama nangóone. ²⁴Rü nüma ga Faraóũ rü norü duũxügüxü namu nax Moichéçax yacagüxüçax, rü ñanagürü: —iËcü Cori ya Tupanaxü peyarücuaxüxügu, rü

ípeyagagü ta i pexacügü! iNatürü i ngêma perü carnérugü rü perü wocagü rü nua penawogü! —ñanagürü. ²⁵Natürü nüma ga Moiché nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Natürü nüma ya Cori ya Tupana nanaxwaxe nax toxü cuyagagüxêxêxü i ngêma toxüna nax ngêmatanüwa ta timáxüçax rü tayaguxüçax rü ngêmamaxã nüxü ticuaxüügxüçax. ²⁶Rü ngêmacax i ngêma toxünagü rü tá ítayagagü. Rü bai i wüxi i toxüna tá nua nayaxü, erü ngêmatanüwa tá tayadexechi i ñuxre nax ngêmamaxã nüxü ticuaxüügxüçax ya torü Cori ya Tupana. Rü ñuxma nax taüta ngêma ínachianexüwa tangugüxü, rü tama nüxü tacuax nax ngexürüüxümaxã tá nüxü ticuaxüügxüçax ya torü Cori ya Tupana —ñanagürü. ²⁷Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóũ nax nügütama nataiächiarü maxũãxêxêxüçax nax yemaacü tama yangexgüaxüçax ga yema Iraétanüxügu. ²⁸Rü yemaétüwa ga Faraóũ, rü Moichéxü ñanagürü: —iÍnaxüxü i nua, rü mea cügüna nadau nax tama wena nua chauxütawa cuxüxüçax! Erü ngëxguma wena chauxütawa cuxüxü rü tá cuyu —ñanagürü. ²⁹Rü nüma ga Moiché nanangãxü rü ñanagürü: —Marü mea nüxü quixu. Rü aixcüma tagutáma wena nua cuxütawa íchayadau —ñanagürü.

Tupana nanaxunagü rü tá nayue i Equítuanecüãxgü nanegü ga nüxíra buexü

11 ⁴⁵Natürü naxüpa ga nax ínaxüxüxü ga Faraóũpatawa ga Moiché rü Faraóũxü ñanagürü: —Cori ya

Tupana rü ñanagürü cuxĩ: “Yixcü ngãxücüxü rü guxütáma i Equítuanegu tá chixügüchigü. Rü ngëxguma rü tá nayu i ngëma nane i nüxíraxũxũ i wüxichigü i Equítuanecüãxpatawa. Rü cumax, Pa Faraóũx, rü cune ya nüxíraxũcüwa tá inaxügü rü ñuxma tá ta ngëma nge i ngëma taxmarecü ngĩne ya nüxíraxũcüwa nangu. Rü ngëxgumarũxũ tá ta nayue i guxũma i naxũnaxacügü i yatũxũ i nüxíraxũgũxũ. ⁶Rü guxũwatáma i Equítuanewa i duũxũgü rü tá naxauxe erü ngũxũ ningegü. Rü nüxcüma rü taguma yemaacü ngũxũ ningegü ga duũxũgü, rü tagutáma wenaxarü ñuxgu nangexma”, ñanagürü ga Cori ya Tupana. ⁷Natürü ngëma Iraétanũxũ nawa ngëxmagũxũ i naane rü taxuxũma i ngëma chixexũ nawa nangu. Rü natanũwa rü tá nachianemare, rü woo i airugü rü taxuxütáma narüngũxtanũxũ. Rü ngëmaäcü, Pa Faraóũx, rü tá nüxũ pecuax nax yimá Cori ya Tupana nüxũ naxunetaxũ i ngëma Iraétanũxũgü rü tama i pexũ. ⁸Rü ñuxũchi guxũma i ñaa curü ngũxëëruũgü rü chauxütawa tá naxĩ. Rü düxwa chopexegu nacaxápxügüãcüma tá choxna nacagü, rü ñanagürügü tá: “iRü ípechoxũ i nua namaxã i guxũma i cutanũxũgü!” ñanagürügü tá. Rü naxũpa i ngëma, rü taxütáma nua chixügachi —ñanagürü ga Moiché. Rü yexguma numa ga Moiché rü nanuãcüma Faraóũpexewa ínaxũxũ. ⁹Rü yemawena ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ ñanagürü: —Numa i Faraóũ rü taxütáma pega naxĩnũ, rü ngëmacax i nua Equítuanewa rü yexeraäcü tá chanaxü i taxacü i taguma nüxũ idauxũ —ñanagürü.

Üpetüchiga

12 ¹Rü numa ga Cori ya Tupana rü Moichémaxã rü Aróũmaxã nidexa ga Equítuanewa, rü ñanagürü: ²—Rü daa tauemacü ya taunecü namaxã ixügücü, rü yimá rü gucüma ya tauemaciariü yexera tá nixĩ nax nagu choxũ picuaxũũgũxũ. ³iRü guxũma i Iraétanũxũgümaxã nüxũ pixu, rü ñapegürü tá nüxũ: “Doma tauemacügu rü norü 10 i ngunexũgu, rü Tupana nanaxwaxe i wüxíxechigü i pema rü peyamax i wüxi i carnéru rüexna wüxi i chĩbuxacü i wüxichigü ya ípatawa! ⁴Rü ngëxguma wüxi ya ípatacũãx i duũxũgü rü noxretama yixĩxgu rü tama nüxũ naguxgux i ngëma carnéruxacü, rü name nixĩ i namücü i nüxna ngaicamaxũna naxu nax ngëmamaxã wüxigu nangõxgüaxũcax. Rü name nixĩ i duxũxũgüexpũxgu inanachexũgü nax wüxichigü mea nüxũ yanguxũcax i guxũma i ngëma nüxna naxuxũ. ⁵Natürü ngëma naxũna rü chanaxwaxe nax nayatũxũ rü wüxi ya taunecü nüxũ ngëxmaxũ rü taxuwama nachixexũ. Rü name nax wüxi i carnéruxacü rüexna wüxi i chĩbuxacü nax yixĩxũ. ⁶Rü namaxã tá penguxũ ñuxmatáta doma ya tauemaciariü 14 i ngunexũwa nangu. Rü ngëma ngunexũariü yáuanecü rü guxãma i pemax i Iraétanũxũgü rü wüxichigü tá peyamax i ngëma pexũna. ⁷Rü tá penayaxu ya nagü i ngëma naxũna. Rü yimá nagümaxã tá ípenachaegu i perü íãxcüwawa i wüxichigü ya yima ï ya nawa penangóõxũne i ngëma naxũna. ⁸Rü ngëma chütaxũgu tá penangóõxgü i namachi i iguxũ ya maxẽ ya üxücümaxã

aéxũxũ. Rũ namaxã tá penaxũxbũxũ i paũ i ngearũ puxẽeruũáxũ. ⁹iRũ bai i íxraxũ i ngẽma namachi rũ tá ngáxũraxũ rüexna muxraxũ tá pengóxũ! iRũ guxũma i namachi rũ naeru rũ nparagũ rũ naxũnũtagũ, rũ ípenagu! ¹⁰iRũ taxuxũtama ípeyaxũxẽxẽ i perũ moxũãcũruxũ! Rũ ngẽxguma chi íyaxũxgu i ngẽma namachi rũ name i noxtacũma peyagu. ¹¹Rũ tá peyange ya perũ naixmenaxã, rũ meama pengaxãẽgũãcũma rũ pichapatuãxgũãcũma tá pepaxaãxẽ nax penangõxgũxũ i ngẽma namachi. Rũ ngẽma chũtaxũ rũ Coriarũ Üpetũchiga tá nixĩ i naéga. ¹²Erũ choma rũ ngẽma chũtaxũ rũ nua Equítuanewa tá chaxũpetũ. Rũ wũxichigũ ya Equítuanecũãxaru ípatawa tá chayamaç ya yimá nüxíraxũcü ya nanegũ rũ nüxíraxũxũ i naxũnaxacũgũ i yatũxũ. Rũ tá ngẽma Equítuanecũãxgũxũ nüxũ chadauxẽxẽ nax ngẽma namaxã natupanaáxũ rũ yangearũ poraáxũ nax naétũwa nachogũxũ. Erũ chomatama ya Tupana nixĩ i chanaxueguxũ i ngẽma chaxũxũ. ¹³Natũrũ ngẽxguma yimá nagũmaxã ípeyachaegugũgũ i perũ ãxãxũwa, rũ ngẽmawa tá nüxũ chacuax nax aixcũma chauga pexĩnũexũ. Rũ ngẽxguma nüxũ chadauxgu ya yimá nagũ i perũ ãxãwa, rũ tá nüxũ chaxũpetũmare rũ taxũtama chayamaç ya yimá nüxíraxũcü ya pene i ngẽxguma chanapoxcuegu i ngẽma Equítuanecũãx i duũxũgũ. ¹⁴Rũ pema rũ guxcũma ya taunecũgũ tá penaxũchiga i ngẽma ngunexũ nax ngẽmaãcü nüxna pecuaxãchiexũcax i ngẽma chũtaxũ i nagu chanadaixũ i nüxíraxũgũxũ i

nanegũ i Equítuanecũãxgũ. ¹⁵Rũ ngẽma Üpetũchiga rũ 7 i ngunexũ tá penaxũchiga. Rũ guxũma i ngẽma 7 i ngunexũgũ rũ paũ i ngearũ puxẽeruũáxũxĩcatama tá pengõxgũ. Rũ ngẽmacax i guxũma i ngẽma 7 i ngunexũgũ rũ tama penaxwaxe nax pepatawa pexũ nangexmaxũ i ngẽma paũaru puxẽẽruxũ. Rũ yíxema paũ i puxẽẽruũáxũ ngóxe i ngẽma 7 i ngunexũgũ rũ yíxema rũ tá petanũwa tũxũ ípetaxũchi”, ñanagũrũ ga Cori ya Tupana.

.....

²¹Rũ yexguma ga Moiché rũ naxcax nangema ga guxũma ga yema Iraétanũxũgũaru ãẽxgacũgũ, rũ ñanagũrũ nüxũ:

.....

²⁵—Rũ ngẽxguma nawa pengugũgũ i ngẽma naane i Cori ya Tupana pexna ãxchaũxũ ga yema pemaxã inaxunetaxũrũxũ, rũ pema rũ tá guxcũma ya taunecũgũ penaxũchiga i ngẽma Üpetũchiga. ²⁶⁻²⁷Rũ ngẽxguma pexacũgũ tá pexna caxgu rũ taxacũchiga nax yixĩxũ i ngẽma pexũchigaxũ, rũ pema rũ tá penangãxũ, rũ ñaperũgũgũ tá: “Rũ ñaa naxũna rũ tayamaç naxcax i Cori ya Tupanaaru Üpetũchiga nax ngẽmaãcü nüxũ icuaxũũgũxũcax. Rũ yexguma nadaiaxgu ga Equítuanecũãx nanegũ ga nüxíraxũgũxũ, rũ nüxũ naxũpetũmare ga yema Iraétanũxũ nanegũ ga Equítuanewa yexmagũxũ, rũ taxuxũma nimaç. Rũ yemaacũ ga tatanũxũ rũ taxũema tayu” —ñanagũrũ ga Moiché. Rũ yexguma ga yema Iraétanũxũgũaru ãẽxgacũgũ rũ ñaxtũanegu nanangũcuchigũ, rũ Cori ya Tupanaxũ nicuaxũxũgũ. ²⁸Rũ ñũxũchi

ínixĩ, rü nanaxü ga yema Cori ya Tupana Moichémaxã rü Aróũmaxã nüxü ixuxüürüxü.

Nayue ga Equítuanecüãx nanegü ga nüxíraxüügüxü

²⁹Rü meama ngäxücüxü, rü nüma ga Cori ya Tupana rü norü orearü ngeruüxü namu nax wüxichigü ga Equítuanecüãxgüpatawa nadaiaxüçax ga nanegü ga nüxíraxüügüxü. Rü yexgumarüxü ta ga Equítuanecüãxarü äëxgacü ga Faraóũ nane ga nüxíraxüçü rü nayamax, rü woo naxünaxacügü ga iyatüxü ga nüxíraxüxü, rü nanadai. ³⁰Rü nüma ga Faraóũ rü norü ngüxëëruüğü rü guxüma i Equítuanecüãxgü rü ínariüdagü ga yema chütaxügu. Rü poraäcü aita naxüe rü naxauxe ga guxüma ga Equítuanewa, yerü guxünema ga Equítuanecüãxpatawa rü nayu ga wüxi. ³¹Rü yematama chütaxügu rü nüma ga Faraóũ rü Moichéçax rü Aróũçax nangema, rü ñanagürü nüxü: —iÍpechoxü i nua natanüwa i ñaa chorü duüxüğü! iRü nüxü peyarücuaxüxüğü ya yimá perü Cori ya Tupana, ngëma pema nagu perüxüniëxüürüxü! ³²iRü ëcü peyagagü i perü carnérugü rü perü wocagü ngëma penaxwaxerüxü! iRü ípechoxü i nua! iRü perü Tupanana chaüxçax pecagüe! —ñanagürü. ³³Rü nüma ga Equítuanecüãxgü rü Iraétanüxügüxü nipaxagü nax Equítuanewa ínachoxüxüçax, yerü nügügu narüxünüe nax guxütáma yuexü. ³⁴Rü nümagü ga yema Iraétanüxü rü nanayauxcharagü ga yema paüchara ga ngearü puxëëruüáxü. Rü guxünema ga norü tauxtamaxã naxchirugu

nananuquegü rü nügüätügu nayanagü.

³⁵Rü ñüxüchi yema

Equítuanecüãxgüxütawa naxçax ínacagü ga naxchirugü rü norü ngaxäëruüğü ga úirunaxçax rü diërumünaxçax. ³⁶Rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema Equítuanecüãxgüaxü nanatauxchaxëxë nax norü ngüchaümaxã yema Iraétanüxügüna naxägüaxüçax ga yema nüxna naxçax nacagüxü. Rü yemaacü ga yema Iraétanüxügü rü nayana ga yema Equítuanecüãxarü yemaxüğü.

Equítuanewa ínachoxü ga Iraétanüxügü

³⁷Rü Rächéwa ínachoxü ga yema Iraétanüxügü, rü Chúcowa naxĩ. Rü 600,000 ga yatüğü ga churarawa imexü nayexmagü. Rü naétiwa nayexmagü ga ngexüğü rü buxüğü ga tama ixugüxü. ³⁸Rü nawe narüxĩ ga muxüma ga togü ga duüxüğü, rü nayagagü ta ga norü carnérugü rü wocagü. ³⁹Rü yema nax nangechicagüxügüga rü taxucürtüwama norü ñnata namexëëgü, yerü ga Equítuanecüãxgü rü nachixüanewa chixri ínanafoxü. Rü yemaçax paü ga ngearü puxëëruüáxü naxüğü nawa ga norü paüchara ga ngearü puxëëruüáxü ga Equítuanewa yangegüxü. ⁴⁰Rü 430 ga taunecü nixĩ ga Equítuanewa nayexmagüxü ga Iraétanüxügü. ⁴¹Rü yematama ngunexü ga nagu 430 ga taunecüwa nax nanguxügu nixĩ ga yema nachixüanewa ínachoxüxü ga guxüma ga Cori ya Tupanaarü duüxüğü ga Iraétanüxügü. ⁴²Rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema chütaxüxü naxuneta nax ínamaxüáxüçax ga norü duüxüğü ga Equítuanewa. Rü yemaçax nanaxwaxe nagü ga taunecügu naxüchigagüaxüçax

ega nawa nanguuxŭgu i ngēma ngunexŭ, nax yemaacŭ nŭxna nacuaxāchiexŭcax ga ñuxācŭ Cori ya Tupana ínanguxŭxēxŭ ga Equítuanewa.

Ñuxācŭ tá nanaxŭchiga i Üpetŭchiga

⁴³Rŭ nŭma ga Cori ya Tupana rŭ Moichémaxā rŭ Aróŭmaxā nidexa rŭ ñanagŭrŭ: —Ñŭxma rŭ tá pemaxā nŭxŭ chixu i ñuxācŭ tá penaxŭchiga i Üpetŭchiga. Rŭ tama name i ngēma duŭxŭgŭ i tama Iraétanŭxŭ ixŭgŭxŭ rŭ nax nangóōxŭ i ngēma naxŭna i chaŭxcax imáxŭ. ⁴⁴Natŭrŭ ngēma perŭ duŭxŭ i diêrumaxā naxcax petaxexŭ rŭ ñŭxŭchi marŭ íwíechaxmŭŭpexechiraŭxŭ, rŭ marŭ name i nanangŭx i ngēma naxŭna.

⁴⁵Natŭrŭ ngēma to i nachixŭānecŭāx i duŭxŭ i petanŭgu naxŭanexŭ rŭxna petanŭwa puracŭxŭ diêrucax, rŭ taxuacŭma nanangŭx i ngēma naxŭna i chaŭxcax pemáxŭ. ⁴⁶Rŭ ngēma naxŭna i chaŭxcax pimáxŭ rŭ penaxwaxe i wŭxichigŭ ya ípatawa penangŭx. iRŭ taxŭtáma ípatawa ípenangexechi rŭ bai i íxraxŭ i namachi, rŭ taxŭtáma peyapuxēxē ya naxchinaxā! ⁴⁷Rŭ ngēmaacŭ tá penaxŭchiga i guxŭma i pema ya Iraétanŭxŭgŭ —ñanagŭrŭ ga Cori ya Tupana.

.....

Tupana rŭ wŭxi ga caixanexŭgu rŭ ŭxŭxemagu ínayaxŭmŭcŭ ga Iraétanŭxŭgŭ

13 ¹⁷Rŭ yexguma Faraóŭ yema Iraétanŭxŭgŭxŭ ingexgux, rŭ Tupana rŭ tama yema nama ga Piritéutanŭxŭgŭarŭ naanewa daxŭgu nayagagŭ, woo yema nax yixŭxŭ ga nama

ga wexwa Canaáŭānewa daxŭ. Yerŭ nŭma ga Tupana rŭ nagu narŭxŭnŭ ga yema Iraétanŭxŭgŭ rŭ chi yema Piritéutanŭxŭgŭmaxā nŭgŭ nadaŭxgu, rŭ ngŭrŭāchi yemacax Equítuanecax nawoegu. ¹⁸Rŭ yemacax ga Tupana rŭ yema nama ga Már ga Dauchiŭxŭānecŭgu idaxŭguama namaxā ínayaxŭegu ñŭxmata yema ínachianexŭwa nachopetŭ. Rŭ nŭma ga Iraétanŭxŭgŭ rŭ ñoma churagarŭrŭxŭ meama nichima ga yexguma Equítuanewa ínachoxŭxgu. ¹⁹Rŭ nŭma ga Moiché rŭ nayana ga Yúchechinaxāgŭ, yerŭ Yúche rŭ naeneegŭna naxāga ga nax yanaāxŭcax ga naxchinaxāgŭ ga yexguma tá Equítuanewa ínachoxŭxgu. Yerŭ nŭma ga Yúche rŭ nayaxŭ nax Tupana rŭ aixcŭma tá ínanguxŭxēxŭ ga yema Iraétanŭxŭgŭ ga Equítuanewa. ²⁰Rŭ nŭma ga Iraétanŭxŭgŭ rŭ Chŭcowa inaxŭāchi, rŭ Etáŭgu nayapegŭ ga ngextá yema chianexŭ íxŭgŭxŭwa. ²¹Rŭ ngunecŭ rŭ nŭma ga Tupana rŭ wŭxi ga caixanexŭgu yema Iraétanŭxŭgŭxŭ ínixŭmŭcŭ rŭ napexegu nixŭema ga nŭxŭ nax nacuaxgŭxŭcax ga ngextá tá nax naxŭxŭ. Rŭ chŭtacŭ rŭ Tupana rŭ wŭxi ga ŭxŭemagu nayaxŭmŭcŭ nax nangóonexŭcax. Rŭ yemaacŭ nŭxŭ natauxcha ga ngunecŭ rŭ chŭtacŭ nax inaxŭxŭ. ²²Rŭ yema caixanexŭ rŭ napexegu nixŭema ga ngunecŭ, rŭ yema ŭxŭema rŭ nayabáixmaŭ ga chŭtacŭ.

.....

Már ga Dauchiŭxŭwa nichoŭ ga Iraétanŭxŭgŭ

14 ⁵Rŭ nŭma ga Equítuanearŭ āēxgacŭ rŭ nŭxŭ naxŭnŭchiga nax yema Iraétanŭxŭgŭ rŭ marŭ

naxĩgũxũ. Rũ yemaçax ga nũma ga Faraóũ rũ norũ ngũxẽẽruũgũ rũ naxũchicũxũarũ ĩnũãgũ, rũ ñanagũrũgũ nũgũmaxã: —¿Tũxcũũ nũxũ ĩngẽxgũxũ i ngẽma Iraétanũxũgũ nax ngẽmaacũ taxũema tũxũ puracũexũcax i ñuxmax? —ñanagũrũgũ. ⁶Rũ yemaçax ga Faraóũ rũ yexgumatama norũ duũxũgũxũ namu nax namexẽẽãxũcax ga naweũ ga daiwa namaxã naxũxũne. Rũ ĩnayagagũ ga guxũma ga norũ churaragũ. ⁷Rũ nanamexẽẽ ta ga 600 ga norũ churaragũweũ ga daiwa mexũne. Rũ naetũ nayexma ga norũ churaragũarũ ãẽxgacũgũweũ ga guxũma ga Equítuanewa ne ĩxũne. ⁸Rũ woo nũma ga Faraóũ nũxũ nax nadauxũ ga ñuxãcũ Tupanaarũ poramaxã ĩnachoxũxũ ga Iraétanũxũ, natũrũ tama ĩnaxĩnũchaũ rũ yema Iraétanũxũwe ningẽchigũama. Yerũ ga Tupana rũ nanayexrũ nax yemagu naxĩnũxũcax ga Faraóũ. ⁹Rũ nũmagũ ga Equítuanecũãxgũ rũ guxũma ga norũ churaragũmaxã rũ naweũgũmaxã rũ norũ cowarugũmaxã ĩnaxĩãchi nax nawe nangẽgũxũ ga yema Iraétanũxũgũ. Rũ Már ga Dauchiũxũcutũgu nũxũ ĩnayangaugũ ga yema ĩyapegũxũgu ga Piaxĩruarũ ngaicamagu ga Baachefóũarũ tũxmxãtagu. ¹⁰Rũ yexguma yema Iraétanũxũgũ rũ yáxũgu nũxũ nadaugũgu ga Faraóũ rũ norũ churaragũ, rũ norũ cowarugũ ga yema ne naxĩxũ, rũ poraãcũ namuũe. Rũ Cori ya Tupanana nacagũ nax nũxũ nangũxẽẽxũcax. ¹¹Rũ yexguma ga yema duũxũgũ rũ Moichéxũ ñanagũrũgũ: —¿Tũxcũũ nua ĩnachsenũwa toxũ cugagũ nax nuxã tayuexũcax? ¿Ëxna cuxcax rũ Equítuanewa rũ tama ningu i tauque nax

ngexta tataxgũxũcax? ¿Rũ tũxcũũ ngexũ tomaxã cuwagũ? ¿Rũ tũxcũũ Equítuanewa toxũ ĩcugaxũ? ¹²Rũ yema nixĩ ga cumaxã nũxũ tixugũexũ ga Equítuanewa ga yexguma ñatagũgu: “Rũ nüetama ega Equítuanecũãxaxũ tapuracũegu”. Rũ narũmemae toxũ nax norũ puracũtanũxũ nax tixĩgũxũ rũ tama nuxã ĩnachsenũgu nax tayuemarexũ —ñanagũrũgũ. ¹³Rũ yexguma ga Moiché rũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Taxucaxma pemuũe! iRũ mea ĩperũchomare rũ naxcax perũdaunũ nax ñuxãcũ pexũ tá nax ĩnapoxũxũ ya Cori ya Tupana! Erũ ngẽma Equítuanecũãxgũ i ñuxma nũxũ pedauxũ, rũ tagutãma wena nũxũ pedaugũ. ¹⁴iRũ pema rũ taxucaxma pexoẽgaãxẽgũ! Erũ nũma ya Cori ya Tupana rũ tá pexũ ĩnapoxũ —ñanagũrũ. ¹⁵Rũ yexguma ga Cori ya Tupana rũ Moichéxũ ñanagũrũ: —¿Tũxcũũ chorũ ngũxẽẽcax ĩcuca? iRũ marũtama nax cuyumũxẽxũ! iRũ cũ namu i ngẽma Iraétanũxũgũ rũ ĩnaxĩamãx! ¹⁶iRũ cuma rũ nayaxu ya curũ naixmenãxã, rũ márchixũetũgu nawẽx! Rũ ngẽma márchixũ rũ tá nũgũna nixĩgachichixũ nax ngẽmaacũ ngẽma Iraétanũxũgũ rũ paanexũwa nax yachoũxũcax. ¹⁷Rũ choma rũ tá chanangexrũ i ngẽma Equítuanecũãxgũ nax tama pega naxĩnũexũcax rũ pewe yangẽxũtanũxũcax. Rũ ngẽmaacũ tá chanangoxẽxẽ i chorũ pora. Rũ pema tá nũxũ pedau i ngẽma namaxã ngupetũxũ i Faraóũ, rũ guxũma i norũ churaragũ i nacutũgu ĩmarexũ, rũ ngẽma norũ churaragũ i cowaruétũgu ĩxũ, rũ ngẽma norũ churaragũ i cowaru itũgũxũ i cárugu ĩxũ. ¹⁸Rũ ngẽxguma Faraóũpexewa rũ

guxũma i ngẽma norũ churaragũpexewa chaugũ chawexgu nax ñuxacũ chaporaxũ, rũ nũma i Equítuanecũãxgũ rũ tá nũxũ nicuaxächitanũ nax aixcũma Cori ya Tupana chixixũ —ñanagũrũ. ¹⁹Rũ yexgumatama ga yema Tupanaarũ duũxũ ga daxũcũãx rũ yema caixanexũ ga noxri Iraétanũxũpexegu ixĩxũtanũchiréxũ rũ nixĩgachitanũ rũ wixweama naxãgũ. ²⁰Rũ yemaacũ ga yema caixanexũ rũ Equítuanecũãxgũ rũ Iraétanũxũgũarũ ngãxũmachatexewa nixiãchi. Rũ yema Equítuanecũãxgũcax rũ nanaxẽanexẽ natũrũ Iraétanũxũgũcax rũ nanangóonexẽxẽ. Rũ yemacax nixĩ ga Equítuanecũãxgũ ga taxucũrũwama Iraétanũxũgũxũ iyangaugũxũ ga yema chũtaxũgu. ²¹Rũ yexguma ga Moiché rũ már-étũgu nawexchacũxũ. Rũ nũma ga Cori ya Tupana rũ yema chũtaxũgu rũ inanaxũxẽxẽ ga wũxi ga poracũ ga buanecũ ga éstewaama ne ũcũ ñuxmata yangunexũmare. Rũ yemaacũ ga yema már rũ taxregu niyauyexũchixũ. Rũ yemaacũ nixĩ ga Cori ya Tupana ga yapayechitamaxẽẽaxũ ga már. ²²Rũ yemaacũ paanexũwa nichoũ ga Iraétanũxũgũ, yerũ taxregu niyauyexũchixũ ga dexá. Rũ naxmachatexewa nichoũ, rũ ñoma wũxi i taxacũ i ãxtapũxũrũxũ nixĩgũ ga norũ tũgũnecũwawa rũ norũ toxwecũwawa ga dexá. ²³Rũ guxũma ga churaragũ ga icowaruáxũ rũ yema churaragũ ga cowaru itũgũxũ i cárgu ixũ rũ Iraétanũxũgũwe nangẽgũ ñuxmata yema már- arũ ngãxũtũwa nangugũ. ²⁴Natũrũ yexguma marũ ngunetũxũwa nangugũ, rũ nũma ga Cori ya Tupana rũ yema caixanexũ ga ũxiemarũxũ ixĩxũwa

Equítuanecũãxgũarũ churaragũxũ nadawenũ. Rũ nanatoõxẽgũ nax nũgũmaxátama nanuexũcax. ²⁵Rũ yema norũ cárgũ ga cowaru itũgũxũ rũ ñnayichĩcugũ, rũ ngechĩcuãcũ ñaxtũanegu nitũgũmare. Rũ yemacax ñanagũrũgũ: —iNgĩxã tibuxmũ i nua! Erũ Tupana rũ naétũwa ñayuxu i ngẽma Iraétanũxũgũ rũ tamaxã nanu i yixema —ñanagũrũgũ. ²⁶Rũ yexguma marũ guxũma ga Iraétanũxũgũ inguũgu, rũ Tupana rũ Moichéxũ ñanagũrũ: —iËcũ ngẽma már-arũ dexáetũgu nawexchacũxũ nax ngẽma dexá rũ nũgũna wena naxũxũchĩxũcax rũ ngẽmaacũ ngẽxma nayixũcax i ngẽma Equítuanecũãxgũ namaxã i norũ cárgũ rũ norũ cowarugũ! —ñanagũrũ. ²⁷Rũ nũma ga Moiché rũ yema Tupana namaxã nũxũ ixuxũãcũma nanaxũ. Rũ már- arũ dexáetũgu naxuchacũxũ rũ yemacax ga moxũãcũ nax yangunexũ rũ nũgũna naxũxũchixũ ga dexá. Rũ yemachaxwa nũgũ ñnibuxmũchaũ ga Equítuanecũãxgũ. Natũrũ yexguma nũgũ iyabuxmũxgux, rũ már-arũ dexámaxã narũbuxmũama, rũ yexma nayi. Rũ yemaacũ Tupana yexma márgu nanayixẽxẽ ga yema Equítuanecũãxgũ. ²⁸Rũ yexma nayi ta ga norũ cárgũ, rũ norũ churaragũ ga icowaruáxũ, rũ guxũma ga yema churaragũ ga ichoũxũ ga yema márwa nax Iraétanũxũgũwe nangẽgũxũcax. Rũ guxũma ga yemagũ rũ yexma nayue rũ taxuxũma ñayaxũ ga yexguma nũgũna naxĩxgu ga yema márchixũ.

.....

15 ¹Rũ yexguma ga Moiché rũ yema Iraétanũxũgũ rũ Cori ya Tupanaxũ nicuaxũxũgũ namaxã ga ñaa

wiyae rü ñanagürügü: “Choma rü tá chawiyae rü nüxü chicuaxüxü ya Cori erü nüxü narüporamae i tórü uanügü rü ngëmacax márgu nanayixëxë i ngëma churaragü rü norü cowarugü. ²Corixü nax chicuaxüüxüçax nixi i chawiyaexü erü nûma nixi i choxü naporaxëxü rü choxü namaxëxü. Rü nûma nixi i chorü Tupana yixüxü rü ngëmacax guxügutâma nüxü chicuaxüxüecha. Rü nûma rü chaunatiarü Tupana nixi, rü ngëmacax guxügutâma chanataxëxë.

.....

¹¹Pa chorü Cori ya Tupanax, rü ngëma duüxügü namaxâ tupanaâxütanüwa rü nataxuma i taxacü i cumaxâ wüxiguxü. Rü nataxuma i taxacü i cuxrüxü üünexü rü nüxü cuaxüchixü. Erü taxucürüwama togü nanaxü i ngëma taxü i mexügü i toxçax cuxüxü. Rü ngëmacax name nax cuxü ticuaxüüxügüxü. ¹²Rü icunawex ga curü pora rü yemacax torü uanügüétügu nayagoxüchixü ga dexá ñoma waixümü inagagüxürüxü. ¹³Rü ngëma toxü nax cungechaüxügagu mea tomaxâ icucuçax nax Equítuanecüâxgümexëwa toxü ícunguxüxëxü. Rü curü poramaxâ tá toxü quigagü nawa i ngëma naane i mexü i tomaxâ icuxunetaxü”, ñanagürü rü norü wiyaeawa.

.....

Dexá i üxchiüxüchiga

²²Moiché rü yema Iraétanüxügümaxâ yema Már ga Dauchiüxüna nixigachi rü nachica ga chianexü i Chúgu áégaxüwa naxi. Rü tomaepüx ga ngunexü inaxi rü tama dexáxü inayangaugü. ²³Rü yexguma Márawa nangugügu, rü yexma dexáxü inayangaugü natürü taxucürüwama nawa

naxaxegü yerü naxüxchiü. Rü yemacax nixi ga Máragu naxüégaüâxü ga yema nachica. (Rü yema naéga rü Naxüxü ñaxüchiga nixi.) ²⁴Rü nûma ga duüxügü rü chixri Moichéchigagu nidexagü rü nüxna nacagüe: —¿Taxacüwa tá itaxaxegüxü? —ñanagürügü. ²⁵Rü yexguma ga Moiché rü Cori ya Tupanaarü ngüxëçax ínaca. Rü nûma ga Tupana rü Moichéxü nanawex ga wüxi ga naixacü ga metanüxü. Rü nûma ga Moiché rü nanawoochi ga yema naixacü rü natüchiüwa nanatáe. Rü yemamaxâ nüxü inayarüxo ga nax naxüxchiüxü ga dexá. Rü yéma nixi ga Tupana ga Iraétanüxügüxü naxüxü rü nüxna naxââxü ga norü mugü nax yemaacü tá mea naxçax namaxëxüçax. ²⁶Rü Tupana rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi ipexñüegu i ngëma pemaxâ nüxü chixuxü, rü penaxüxgu i ngëma namaxâ chataâxëxü, rü naga pexñüegu i ngëma chorü ucuxëgü, rü peyanguxëçgu i ngëma mugü, rü taxuxütâma nûma pexçax chanamu i ngëma daaweanegü ga Equítuanecüâxgücax yéma chamuxü. Erü choma nixi i perü Cori ya Tupana i pexü charümxëxëxü chixixü —ñanagürü. ²⁷Rü yemawena rü wüxi ga nachica ga Elíüwa nangugü. Rü yéma nayexma ga 12 ga puchu rü 70 ga moru. Rü yexma dexáxütagu napegü.

Öna ga Tupana duüxügüna äxü

16 ¹Rü guxüma ga Iraétanüxügü rü inaxiächi ga Elíüwa. Rü yema chianexü ga Chíügu áégaxüwa nangugü. Rü ngëma chianexü i Chífü, rü Elíü rü mæxpüne ya Chinaímachatëxewa nangexma. Rü yexguma yéma

nangugügu rü marü wüxi ya tauemacüarü ngãxü ningeügu ga Equítuanewa nax ínachoxüxü. ²Rü yema nachica ga chianexü i Chíüwa nixí ga guxüma ga yema duüxügü rü Moichémaxã rü Aróümaxã wena nanuexü. ³Rü ñanagürügü nüxü: —Narümema chi nixí ga Cori ya Tupana rü noxtacüma Equítuanegu toxü nadajüxü. Yéma rü buetaregü ga namachimaxã ixãácugücütanüwa tarütögü rü meama tachibüe, natürü pema rü nua ínachianexüwa toxü pegagü nax taiyamaxã nuxã toxü pedajüxüçax —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü ñanagürü: —Ñuxma rü tá chanaxü nax òna naxçax charüiyixëxü i daxüguxü i naanewa. Rü nüma i duüxügü rü wüxichigü i ngunexügu rü tá nawa naxüxü nax nayauxgüäxüçax i ngëma wüxi i ngunexüçax inguxü. Rü ngëmawa tá nüxü chaxü i ngëma duüxügü ngoxi chauga naxínüe rüçxna tama —ñanagürü.

.....

⁸Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü yema duüxügümaxã nidexa rü ñanagürü nüxü: —Rü yicü yáuanecü rü Cori ya Tupana rü tá pexna nanaxã i namachi nax penangóxüçax, rü paxmama rü tá pexna nanaxã i muxütama i paü, erü nüma ya Tupana rü pexü naxínü nax nachigagu chixri pidexagüxü. ¿Rü texégü tixígü i tomax? Pema rü tama tochiga nixí i chixri pidexagüxü, natürü Cori ya Tupanachiga nixí —ñanagürü.

.....

²³Rü nüma ga Moiché rü namaxã nüxü nixu rü ñanagürü: —Cori ya

Tupana rü tüxü namu nax irüngüxü i moxüarü ngunexügu. Natürü ngëma nax irüngüxü rü naguxicatama irüxínüexüçax nixí. Rü ngëmacax name nixí i ñuxmatama penaxü i ngëma pewemü i pexüxchaüxü rü penamuxra i ngëma perü òna i pemuxrachaüxü, rü namaxã penguxügü i guxüma i ngëma pexü íyaxüxü perü moxüäcüruxü —ñanagürü. ²⁴Rü yema Moiché namaxã nüxü ixuxürüüäcü nanaxügü. Rü namaxã nanguxügü ga yema norü òna ga íyaxügüxü norü moxüäcüruxü. Rü yemaacü tama nüxü niyixe rü tama nüxü nixöxmiäx ga yema norü ònagü.

³¹Rü nüma ga Iraétanüxügü rü manámaxã nanaxügü ga yema òna ga nadexü. (Rü ngëma naéga rü “¿Taxacü nixí i ñaa?” ñaxüchiga nixí.) Rü yema maná rü ñoma chicurichirerüxü nixí natürü nachox, rü naaca rü ñoma paü i beruremaxã äacaxürüxü nixí.

.....

³⁵Rü 40 ga taunecü nixí ga Iraétanüxügü ga manámaxã naxawemügüxü ñuxmata naane ga Canaáüwa nangugü.

.....

Dexá ga nutawa nagoxüchiüxüchiga

17 ¹Rü guxüma ga Iraétanüxügü rü ínachoxü nawa ga yema nachica ga chianexü ga Chíügu äégaxü, rü meama inaxí yema Cori ya Tupana namaxã nüxü ixuxürüxü. Rü yemawena rü wüxi ga nachica ga Refidüwa nangugü rü yexma napegü. Natürü yéma rü nataxuma ga dexá nax duüxügü nawa axegüxüçax. ²Rü

yemacax Moichémaxã narûxutagagü rü ñanagürügü: —iËcü toxû ixaxegüxêxê i ñuxmax! —ñanagürügü. Rü yexguma ga Moiché rü nanangãxû rü ñanagürü: —¿Tûxcüü chomaxã perûxutagagü? ¿Rü tûxcüü Tupanaxû pexügü? —ñanagürü. ³Natürü nüma ga duûxügü rü nitaxawae rü yemacax Moichémaxã narûxutagagüama rü ñanagürügü: —¿Tûxcüü ga toxû ícugaxûxû ga Equítuanewa? ¿Ëxna taxawamaxã toxû cudajûcax wûxigu tûmamaxã ya toxocügü rü toxûnagü? —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Moiché rü nayumûxê rü Tupanaxû ñanagürü: —¿Taxacü tá chaxûxû namaxã i ñaa duûxügü? Erü marü íxraxû nataxu nax nutamaxã choxû yamaxgûxû —ñanagürü. ⁵Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanangãxû rü ñanagürü: —iËcü inachi rü duûxügüpexegu ixû namaxã i ñuxre i ngêma Iraétanûxügüarü âëxgacügü! iRü yange ta ya yima curü naixmenaxã ga namaxã márchiiwa cunacuajxcane, rü inaxûâchi namaxã i ngêma duûxügü! ⁶Rü choma rü tá yima maxpûne ya Oréxgu âéganewa cuxû charûnguxêxê yima maxpûnetapûxwa. Rü yima maxpûnetapûxwa tá cunacuajxca rü ngêma tá nanagoxûchixü i dexá nax duûxügü nawa axegûxûcax —ñanagürü. Rü nüma ga Moiché rü yema Tupana nûxû ixuxûâcü nanaxü napexewa ga yema Iraétanûxügüarü âëxgacügü. ⁷Rü yema nachica rü Meríbagu nanaxüéga, yerü ga Iraétanûxügü rü yema nachicawa Moichémaxã narûxutagagü. Rü to ga naéga ga nagu naxüégaügüxû nixí ga Mácha, yerü yéma nixí ga Tupanaxû naxügüxû ga yexguma

ñagügu: “¿Ëxna nanuxmaxû yixîxû ya Tupana rü Ëxna taxucüma i nua tatanüwa?” ñagügu.

Amaléxtanûxügümaxã nügu nadai ga Iraétanûxügü

⁸Rü yema Amaléxtanûxügü rü yema nachica ga Refidîügu âégaxûwa naxí nax Iraétanûxügümaxã nügu nadajûcax. ⁹Rü yemacax nüma ga Moiché rü Yochuéxû ñanagürü: —iYadexechi i ñuxre i yatügü rü ñuxûchi inaxûâchi nax namaxã pegü pedajûcax i ngêma Amaléxtanûxügü! Rü chomax i moxû rü tá maxpûnetapexewa changexma namaxã ya yima naixmenaxã ya Tupana norü pora nawa ngoxexéne —ñanagürü. ¹⁰Rü nüma ga Yochué rü nanaxü ga yema Moiché namaxã nûxû ixuxû. Rü inaxûâchi nax nügu namaxã nadajûcax ga yema Amaléxtanûxügü. Rü yoxni ga Moiché rü Aróû rü Úru rü maxpûnetapexegu naxígü. ¹¹Rü yexguma Moiché unagûchacüügu rü Iraétanûxügü nixí ga rüporamaegûxû ga daiwa, natürü yexguma naxuechacüügu rü Amaléxtanûxügü nixí ga rüporamaegûxû. ¹²Natürü nüma ga Moiché rü nipachacüxü rü yemacax wûxi ga nuta nanayauxgü nax gumawa natoxûcax. Rü ñuxûchi ga Aróû rü Úru rü nanangenagûchacüxügü rü wûxichacüüwa naxú ga wûxi rü norü naichacüüwa naxú ga to. Rü yemaacü ga Moiché rü taguma narûxuechacüxü ñuxmata yanaxûcumare ga ûaxcü. ¹³Rü nüma ga Yochué rü Amaléxtanûxügüarü churaragûxû narüporamae, rü taramaxã nanadai. ¹⁴Rü yemawena ga Cori ya

Tupana rü ñanagürü Moichéxü:
 —Chanaxwaxe i wüxi i poperagu
 cunaxümatü i ñaa daichiga nax
 guxüguma ngēmawa duñxügü nüxna
 cuaxächieñxüçax. iRü namaxã nüxü ixu
 ya Yochué nax choma rü tá
 ichayanaxoxëëxü i ngēma
 Amaléxtanüñxügü! —ñanagürü. ¹⁵Rü
 nüma ga Moiché rü yexma nanaxü ga
 wüxi ga ñmarearü guchicaxü rü “Cori
 ya Tupana rü chorü cuaxruxü nixi”
 ñaxügu nanaxüéga.

**Iraétanüñxügü rü Mäxpüne ga
 Chinaíwa nangugü**

19 ¹⁻²Rü yema Iraétanüñxügü rü
 yexguma Equítuanewa
 ínachoxügu rü düxwa Refidfüwa
 nangugü rü yexma nayapegü. Rü yéma
 inaxĩachi rü mäxpüne ga Chinafarü
 chianexüwa nangugü. (Rü yima
 mäxpüne rü Oréxgu rü ta naxáéga.) Rü
 yexguma rü marü tomaepüx ga
 tauemacü ningegü nax Equítuanewa
 ínachoxüxü. Rü guma mäxpúnearü
 toxmäxtagu napegü. ³Rü guma
 mäxpúnegu nixi ga naxĩnagüxü ga
 Moiché nax yexma Tupanamaxã nügü
 nangaugüñxüçax. Rü guma mäxpúnewa
 nixi ga Moichémaxã yadexaxü rü ñaxü
 nüxü: —iRü ñaatama oreñxü namaxã ixu
 i ngēma Iraétanüñxügü i
 Acóbutanüñxügü!: ⁴“Rü pema rü marü
 nüxü pedau ga yema
 Equítuanecüäxmaxã chaxüxü rü ñuxäcü
 chaugüñtawa pexü chagagüxü ñoma
 wüxi i İyü i mea naxacü tüxü igaxüñruxü.
⁵Rü ngëxguma aixcuma guxüwama
 chauga pexĩñuegu rü peyanguxëëxgu i

ngēma pemaxã ichaxügaxü, rü guxüma i
 nachixüanetanüwa rü tá pexüama nixi
 icharüngüñxëëxü, erü guxüma i ñaa
 naane rü choxrü nixi. ⁶Rü pema tá nixi i
 chorü orearü uruñgü i chopexewa
 duñxügüétüwa pidexagüxü, rü wüxi i
 chorü duñxügü i chaugaxicatama
 ixĩñueñxü tá pixigü.” Rü guxüma i ñaa
 cumaxã nüxü chixuxü rü inamaxã nüxü
 ixu i ngēma Iraétanüñxügü! —ñanagürü.
⁷Rü nüma ga Moiché rü natáegu nawa
 ga guma mäxpüne rü
 nanangutaquexexëë ga yema
 Iraétanüñxügüarü äëxgacügü. Rü namaxã
 nüxü nixu ga guxüma ga yema ore ga
 Tupana namaxã nüxü ixuxü. ⁸Rü
 yexguma ga yema Iraétanüñxügü rü
 wüxigu Moichéxü nangäñxügü rü
 ñanagürügü: —Tá tayanguxëë i
 guxüma i ngēma Cori ya Tupana toxü
 muxü —ñanagürügü. Rü nüma ga
 Moiché rü Tupanamaxã nüxü narüxu ga
 yema Iraétanüñxügüarü ngäñxü. ⁹Rü
 nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü
 Moichéxü: —Dücax, cumaxã nüxü
 chixu, rü wüxi i caixanexü i
 pamüemaxüwa tá chaugü cuxü chawex
 nax ngēmaäcü i ngēma duñxügü rü
 choñxü nax naxĩñueñxüçax nax cumaxã
 chidexaxü rü ngēmaäcü guxüguma cuxü
 yaxögüaxüçax —ñanagürü. Rü nüma ga
 Moiché rü wenaxarü Cori ya
 Tupanamaxã nüxü nixu ga yema
 duñxügüarü ngäñxü. ¹⁰Rü nüma ga Cori
 ya Tupana rü ñanagürü Moichéxü:
 —iËcü, namaxã nüxü yarüxu i ngēma
 duñxügü nax nügü yamexëëgüñxüçax i
 ñuxmax rü moñxü nax ngēmaäcü choñxü
 yacuaxüñgüñxüçax! Rü name i nügü
 niyauxgüchirugü. ¹¹Rü ëcü nügü

namexëëgüi naxcax i paxmaacüarü ngunexü, erü ngëma ngunexügu tá nixí i ícharüxixü nagu ya yima maxpüne ya Chinaí napexewa i guxüma i ngëma duüxügu. ¹²iRü inaxü i cuaxruügu i norü guxücüwawa ya yima maxpüne nax tama nachopetüxüçax i duüxügu! iRü namaxã nüxü i xu nax tama nagu naxígüxü ya yima maxpüne, rü bai tá ta nüxna nangaicamagüxü! Erü guxãma ya yíxema nüxna ngaicamaxe rü tá tayu. ¹³Rü yíxema maxpünegu ñagüamáxe rü taxütáma tüxü pingógü, natürü nutagümaxã rü würagümaxã tá nixí i tüxü pimaxgüxü. Rü nüétama nixí ega wüxi i duüxü yixígu rüexna wüxi i naxüna yixígu, rü taxütáma penamaxëxë. Natürü nüma i duüxügu rü ngëxguma marü nüxü naxñüegu nax yacueãxü i carnéruchatacure, rü marü name nax yima maxpüneçax naxixü —ñanagürü. ¹⁴Rü nüma ga Moiché rü ñnarüxí nawa ga guma maxpüne nax duüxüguxü yaxucuxëgüxüçax nax ñuxácü Tupanaxü yacuaxüügüxüçax. Rü nüma ga duüxügu rü nügü niyauxchirugü. ¹⁵Rü nüma ga Moiché rü ñanagürü nüxü: —iPegü pimexëëgü naxcax i paxmaacüarü ngunexü! iRü naxüpa i ngëma rü taxütáma pexmaxmaxã pemaxë! —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma noxri yangunegu ga paxmaacüarü ngunexügu rü naxãemacüane rü niduruane. Rü wüxi ga caixanexü ga pamüemaxü guma maxpüneétügu ñnarüxí. Rü wüxi ga tagaxü ga nacornétagaraxüxü yéma inanaxü, rü yexguma yemaxü naxñüegu ga duüxügu rü muümaxã niduxrue. ¹⁷Rü yemawena rü nüma ga Moiché rü yéma

ínapegüxüwa duüxügümaxã ñnaxüxü nax Tupanaxü íyadaugüxüçax. Rü guma maxpünepechinüwa nayachaxächitanü. ¹⁸Rü guxüwama ga guma maxpüne ga Chinaí rü narüçaxi yerü Tupana rü üxüemamaxã yexma ñnarüxí. Rü yema caxixü rü ñoma wüxi ga üxüemarüxü nixí. Rü yexgumatama ga guma maxpüne rü poraäcü nixíäxcüxü. ¹⁹Rü yema naga ga nacornétagaraüxü rü yexeraäcü nitagachigü. Rü nüma ga Moiché rü Tupanamaxã nidexa, rü nüma ga Tupana rü nanangãxü. Rü yema naga ga Tupana rü ñoma duruanexürüxü nixí. ²⁰Rü nüma ga Cori ya Tupana rü yexeraäcü maxpüne ga Chinaítapexegu nixí ga ñnaxixü, rü yéma Moichéçax naca nax naxütagu naxñagüxüçax. Rü nüma ga Moiché rü yexma naxñagü. ²¹Rü Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü: —iËcü íruxí rü namaxã nüxü i xu i duüxügu nax tama nawa nachopetüxüçax i ngëma cuaxruxü i pexüxü! Rü tama chanaxwaxe nax nagu naxñüexü nax choxü nadaugüxü, erü ngëxguma choxü nadaugügu rü tá nayue. ²²Rü woo i ngëma chacherdótegü i chopexewa duüxügüétüwa chogügüxü rü nanaxwaxegü i nügü namexëëgü nax tama natanüwa rü ta chanadaixüçax. ²³Rü nüma ga Moiché rü Cori ya Tupanaxü nangãxü rü ñanagürü: —Ngëma duüxügu rü taxütáma nagu naxígüama ya daa maxpüne ya Chinaí, erü cuma toxü cumu nax tayapoxeyanexü nax tama nachopetüxüçax i duüxügu, rü ñuxüchi tomaxã nüxü quixu rü daa maxpüne nax naxüünexü —ñanagürü. ²⁴Natürü nüma

ga Cori ya Tupana rü ñanagürü: —¡Ëcü íruxĩ rü ñuxũchi Aróũmaxã naxĩnagü! Natürü ngẽma chacherdótegü rü ngẽma duũxũgü rü tama chanaxwaxe i nũxũ nachopetü i ngẽma cuaxruũgü nax chauxũtawa naxĩxũcax, erü tá ngürüãchi natanüwa rü tá chanadai —ñanagürü. ²⁵Rü nüma ga Moiché rü ínaruĩ rü yema Iraétanũxũgũmaxã nũxũ nixu ga yema Tupana namaxã nũxũ ixuxũ.

Ngẽma 10 i Tupanaarü mugũchiga

20 ¹Rü nüma ga Tupana rü nidexa rü nũxũ nixu ga guxũma ga ñaa mugü rü ñanagürü: ²—Choma nixĩ i curü Tupana ga Equítuanewa cuxũ íchanguxuchixẽxũ, naxmexwa ga Equítuaneciãxgü ga nũxũ cupuracũmarexũ. ³Rü ñuxma nax curü Tupana chixĩxũ, rü tama chanaxwaxe i chaupexewa taxacürü ucaxũmaremaxã cutupanaãx. ⁴iRü taxuxũtãma i taxacü cugũcax cuxũxchicũnaãx nax ngẽmamaxã cutupanaãxũcax, rü bai i taxacü i daxũguxũ i naanewa nũxũ cudaduxũ, rü bai i taxacü i ñoma i naanewa ngẽmaxũ, rü bai i taxacü i márwa ngẽmaxũ tá cuxũxchicũnaãx nax ngẽmamaxã cutupanaãxũcax! ⁵iRü taxũtãma taxacürü naxchicũnaãxapexegu cucaxápxũ rü nũxũ quicuaxũxũ! Erü choma ya curü Cori ya Tupana ya poracü rü poraãcũ cuxũ chinuxũ, rü ngẽmacax tũmaarü chixexũcax tá tũxũ chapoxcu ya yíxema chauxchi aixe, rü ñuxmata tũmaxacũgũwa, rü tũmataagũwa chananguxẽxẽ i ngẽma poxcu. ⁶Natürü ya yíxema choxũ ngechaũgũxe rü naga ñniexe i ngẽma chorü mugü, rü tũxũ

changechaũ, rü tá nũxũ changechaũ i tũmataagü ega woo 1,000 expũxcũna yamuxgu. ⁷iRü taxũtãma chauéga cunaxuxuchi ega taxacürü chixexũ cuxũxgu! Erü choma ya curü Cori ya Tupana rü taxũtãma tũxũ chaxũpetũmare nax tũxũ chapoxcuxũ ya yíxema chauégamaxã tũgü ipoxũnetaxe ega taxacürü chixexũ taxũxgu. ⁸iRü nũxna nacuaãchi i ngẽma ngũchigaarü ngunexũ nax chauxcaxicatama nax ícunaxũxchixũcax! ⁹Rü 6 i ngunexũgu tá nixĩ i cunaxũxũ i guxũma i curü puracü i cuxũxchaũxũ. ¹⁰Natürü ngẽma norü 7 i ngunexũgu rü tá icurũngũ rü nagu tá choxũ quicuaxũxũ. iRü taxuxũtãma taxacürü puracü nagu cuxũ i ngẽma ngunexũ, rü woo cunegü, rü woo cuxacũgü, rü woo curü puracũtanũxũgũ, rü woo cuxũtaxũgũ, rü woo cuxũnagü rü woo i ngẽma duũxũ i to i nachixũaneciãx i cuxũtawa ngẽmaxũ! ¹¹Yerü choma i Cori ya Tupana rü 6 ga ngunexũgu nixĩ ga chanaxũxũ ga daxũguxũ ga naane, rü ñoma ga naane rü taxũ ga már, rü guxũma i taxacü i nawa ngẽmagũxũ. Rü ñuxũchi icharũngũ ga norü 7 ga ngunexũgu. Rü yemaçax mexũ namaxã chaxuegu ga yema ngunexũ, rü cuxna chanachyxu nax nagu cupuracũxũ. ¹²iRü tũxũ nangechaxũ ya cunatü rü cué nax ngẽmaãcũ namáxũcax i curü maxũ i ñaa naane i choma i Cori ya Tupana cuxna chaxáũwa! ¹³iRü taxũtãma cumáeta! ¹⁴iRü cuma nax cuxámagũxũ rü cuxãtegũxũ rü taxũtãma cugũechita nai i nge rüexna nai ya yatũmaxã cumaxũ! ¹⁵iRü taxũtãma cungĩxtaxa! ¹⁶iRü taxũtãma doraxũ quixu i cumücũchiga! ¹⁷iRü taxũtãma cugũxũ

cunangúchaũxẽxẽ ya cumücüpata, rüexna naxm̃ax, rüexna norü puracütanüxũ, rüexna naxũtaxũ, rüexna norü wocagũ, rüexna norü burugũ, rü bai i taxacü i noxrü ixĩxũ! —ñanagürü ga Tupana.

**Nüma ga Iraétanüxũgũ rü
Tupanaxũ namuũe**

¹⁸Rü guxũma ga yema Iraétanüxũgũ rü nüxũ naxĩnüe ga yema duruanexũ rü guma cornétagüga. Rü nüxũ nadaugũ ga yema ãemacü rü guma m̃axpũne ga caixanexũ nagu ngxũüne. Rü yexguma yemaxũ naxĩnüegu rü nüxũ nadaugügux, rü namuũe rü nüxna nayáxũgugũ ga guma m̃axpũne. ¹⁹Rü yemac̃ax Moichéxũ ñanagürügũ: —Tama tanaxw̃axe i Tupana tomaxã nidexa erü ngürüãchi tá tayue. Rü narümemaie nixĩ nax cumatama tomaxã nüxũ quixuxũ i ngẽma Tupana cumaxã nüxũ ixuxũ rü toma rü tá naga taxĩnüe —ñanagürügũ. ²⁰Rü nüma ga Moiché rü nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —iTaxũ i pebaixãchiexũ! Erü nüma ya Tupana rü núma naxũ nax pexũ nawéaxũc̃ax i norü pora nax nüxũ pemuũexũc̃ax rü guxũguma naga pexĩnüexũc̃ax rü tama chixexũ pexügũxũc̃ax —ñanagürü. ²¹Rü yexguma yema Iraétanüxũgũ rü guma m̃axpũnearü yáxũwa yachaxãchitanüyane, rü yoxni ga nüma ga Moiché rü yema waemaxũ ga caixanexũc̃ax nixũ ga Tupana nawa yexmaxũ.
.....

Mugü i máetagüxũc̃ax ueguxũ

21 ¹²Rü Tupana rü ñanagürü Moichéxũ: —Texé ya tũmamücüxũ imáxe irü tũma rü ta

noxtacũma tüxũ pim̃ax! ¹³Natürü ngẽxguma tama woetama tüxũ yamáxchaũchirexgu rü tüxũ yam̃axcüraxũmaregu, rü tá cumaxã nüxũ chixu nax taxacürü nachicagu yanacũxũ nax tama nüma rü ta nayuxũc̃ax. ¹⁴Natürü ngẽma namücümaxã nuxũ rü woetama tüxũ imáxchaũxũ, rü tá noxtacũma cuyam̃ax woo ãmarearü guchicaxũpechitagu yanacũxgux. ¹⁵Rü ngẽma nanatüxũ rüexna naéxũ napixẽxũ, rü name i noxtacũma poxcu i yu namaxã taxuegu. ¹⁶Rü ngẽma wüxi i duũxũc̃ax ngĩxũ rü tüxũ icũxũ rü tá cuyam̃ax woo naxũtawa tangexmagu rüexna marü tũmamaxã nataxegu. ¹⁷Rü ngẽma nanatũmaxã rüexna naémaxã chixexũ ixugũxũ rü noxtacũma cuyam̃ax.
.....

²²Rü ngẽxguma taxre i yatügü nügü daixgu rü ngĩxũ yanguxẽegu i wüxi i nge i ãxacüxcü rü ngẽmac̃ax nayuxacũxgu, rü yíxema ngĩxũ yuxacũxẽxẽ rü tanaxw̃axe i tanaxütanü i ngẽma diëru i ngĩte ngĩxc̃ax ícaciexpũx rü ãẽxgacü nangugũxgu nax marü namexũ nax ngẽxgumaepũx nax yixĩxũ. ²³Natürü ngẽxguma texé wüxi ya ngexexũ yuxẽegux, rü tũmaarü maxũmaxã tanaxütanü. ²⁴⁻²⁵Rü ngẽxguma texé wüxíexũ ticháixetüxẽegu, rü cháixetũmaxã tá ta tüxũ naxátanü. Rü ngẽxguma texé wüxíexũ tibüepütaxẽegu, rü büepütamaxã tá ta tüxũ naxátanü. Rü ngẽxguma texé wüxíexũ tipoyem̃exegux, rü poyem̃exẽmaxã tá ta tüxũ naxátanü. Rü ngẽxguma texé wüxíexũ tipoyecutügu rü poyecutũmaxã tá ta tüxũ naxátanü. Rü ngẽxguma texé wüxíexũ tiguxgu, rü gumaxã tá ta tüxũ

naxātanü. Rü ngëxguma texé wüxíexü
tapixëëgu, rü pìxëëmaxā tá ta tüxü
naxātanü. Rü ngëxguma texé wüxíena
tanacuaixcagu, rü cuaixcamaxā tá ta
tüxü naxātanü.

.....

**Mugü i nüxü ixuxü nax ñuxäcü
namexëëxü i guxchaxügü**

22 ⁵—Rü ngëxgumachi texé
tümaxünagü ngürüanegumare
mugügu nax ngextámare nachibüexüçax
rü ngëmagagu toxguāxaru naanewa
yachibüegu, rü yíxema norü yora i
ngëma naxünagü, rü tanaxwaxe i
tanaxütanü namaxā i tümanetüaru o i
rümemaexü. ⁶Rü ngëxgumachi texé
wüxi i taxaciüwa nangixichigu rü
togueanewa nanáiegu rü ngëxma
yaxaegu i tümaaru nanetügü i marü
idauxü, rüexna ngexwacax rüxügüxü, rü
yíxema yaguanexe rü tanaxwaxe nax
norü yoraaxü tanaxütanüxü naxcax i
ngëma tümanetügü nax itaguxcüraxüxü.
.....

²⁹Rü ngëma penetügiaru o i choxna
üxü, rü name nixi i paxa choxna penaxā.
Rü ngëxgumarüxü ta i peru úbachiüwa
chanaxwaxe i paxa choxna penaxā i
ngëma choxna üxü. Rü yimá nüxíraxücü
ya pene ya woetama choxna ücü, rü name
nixi i chopatawa naxcax penaxütanü i
ngëma choma nagu chaxunetaxüexpüx.
.....

Mugü i guxchaxügiaru mexëëxüchiga

23 ⁴—Ngëxguma nüxü
icuyangauxgu i curü uanüaru
woca rüexna norü búru iyarütaxuxü, rü
name nixi i nüxü cunatágexëxë. ⁵Rü

tama name i nüxü cuxo nax nüxü
curüngüxëëxü i ngëma cuxchi aixü. Rü
ngëxguma chi nüxü cudauxgu i norü búru
nax naxwetaaru yamaxā ngëxma yanguxü
irü nüxü rüngüxëxë nax ícunanugüxü i
ngëma naxweta i naétüwa ngëxmaxü!
⁶Rü ngëxguma wüxi i duüxü i ngearü
diëruáxü äëxgacüpepewa guxchaxü
cumaxā mexëëgu, rü tama name i
cunatopetü i ngëma guxchaxü. ⁷Rü nüxü
rüxo nax doramaxā ícunaxuāxüxü i wüxi i
duüxü! Rü tama name i natüçaxma
cugagu nax yamaxgü i wüxi i duüxü i
taxuxüma i chixexü üxü. Erü choma rü
taxütama nüxü chaxüpetümare i ngëma
duüxü i nagagu íyixüxü nax tayuxü. ⁸Rü
cuma nax äëxgacü quixixü, rü tama name
i wüxi axü cunayauxtanü, nax
naétüwaama cuxüxüçax ega taxacüri
guxchaxü cuxütawa yamexëëgügu. Erü
ngëma äëxgacü i nayauxtanüxü, rü
inayacux i ngëma aixcüma ixixü, nax
tama nüxü nacuáxüçax i duüxügü, rü
ngëmaäcü ya yíxema duüxë ya taxuxüma
i chixexü üchiréxe, rü nitümaguäch i
ngëma chixexü.

.....

Nüxíraxüxü i norü o i nanetügüaruçhiga

¹⁹Rü ngëma nüxíraxüxü i norü o i
ngëma cunetügüwa quibuxgüxü, rü
name nixi i Tupanapatawa cunana i
ngëma rümemaegüxü —ñanagüri ga
Cori ya Tupana.

.....

**Tupana rü aixcüma
Iraétanüxügümaxā inaxüga**

24 ³Rü nüma ga Moiché rü
natanüwa naxü ga yema

Iraétanüxügü rü namaxã nüxü nixu ga guxüma ga yema ore ga Cori ya Tupana namaxã nüxü ixuxü. Rü nümagü ga Iraétanüxügü rü guxüma wüxigu Moichéxü nangäxügü rü ñanagürügü: —Ngëmáacü tá tayanguxêxê i guxüma i ngëma mugü i Tupana toxü muxü —ñanagürügü. ⁴Rü nüma ga Moiché rü nanaxümatü ga guxüma ga yema ore ga Cori ya Tupana nüxü ixuxü. Rü moxüäcü paxmama ínariüda rü maxpünepechinügu nanaxü ga wüxi ga ämarearü guchicaxü. Rü 12 ga nutamaxã nanaxü naégagu ga yema 12 ga Iraétücumügü. ⁵Rü ñuxüchi nanamu ga ñuxre ga ingextüxü ga Iraétanüxügü nax nadaiaxüçax ga wocagü ga iyatüxü rü Tupanacax nax ínaguaxüçax. Rü yemawa inanawexgü nax aixcüma tá wena Tupanaga naxñüexü. ⁶Rü nüma ga Moiché rü ngäxügu nayabaye ga guma nagü. Rü guma wüxiarü ngäxü rü ñuxre ga naxpáügu nanabacu. Rü guma naiarü ngäxü rü ämarearü guchicaxü namaxã namaxcu. ⁷Rü yemawena rü nanayaxu ga yema popera ga Tupanaarü üga nugu ümatüxü, rü yema duüxügüçax tagaäcü nüxü nadaumatü. Rü nümagü rü ñanagürügü: —Guxüma i ngëma Cori ya Tupana nüxü ixuxü rü aixcüma tá mea tayanguxêxê —ñanagürügü. ⁸Rü yexguma ga Moiché rü nanayaxu ga guma nagü ga togü ga naxpáügu nabacuäcü rü gumamaxã duüxügüxü nimacutanü, rü ñanagürü: —Ñuxma nax pexna naxäxü i norü mugü rü daa nagü nixi ya perü cuaxruxü nax aixcüma yixixü i guxüma i ngëma Cori ya Tupana pemaxã nüxü ixuxü —ñanagürü.

.....

Moiché rü maxpüne ga Chinaígu naxínagü

¹²Rü Cori ya Tupana rü ñanagürü Moichéxü: —iËcü naxínagü nawa ya daa maxpüne ya nawa changexmane rü ngëma choxü nanguxêxê! Erü tá cuxna chanaxã i nutatachinügü i chorü mugü rü ucuxêgü nagu chaxümatüxü nax ngëma Iraétanüxügüxü nawa nangüxêxêäxüçax —ñanagürü. ¹³Rü nüma ga Moiché rü inachi rü guma maxpüne ga Tupana nawa yexmanegu naxínagü wüxigu namaxã ga namücü ga Yochué. ¹⁴Rü nüma ga Moiché rü yema Iraétanüxügüarü äëxgacügüxü ñanagürü: —iNúatama ñaa nachicawa toxü penanguxêxê rü ñuxmatáta pexçax tawoegu! Rü Aróü rü Úru rü tá pemaxã nuxã narücho. Rü ngëxguma chi texé guxchaxü tüxü ngëxmagux rü name nixi i Aróümaxã rü Úrumaxã nüxü tixu —ñanagürü. ¹⁵Rü yexguma yema orexü namaxã yaxuxguwena, rü nüma ga Moiché rü guma maxpüne naxínagü. Rü wüxi ga caixanexü nayadüxü. ¹⁶Rü Cori ya Tupanaarü üüne rü guma maxpüne ga Chinaígu ínariüxü. Rü 6 ga ngunexü rü yema caixanexü nayadüxü ga guma maxpüne. Rü yema norü 7 ga ngunexügu rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema caixanexüwa Moichéçax naca. ¹⁷Rü yema Cori ya Tupanaarü üüne rü yema Iraétanüxügüçax nangox nawa ga guma maxpüne ga ngextá yexeraäcü ínachuchitaeruüwa. Rü ñoma wüxi ga üxüema ga nawa ixaxürüxü nixi. ¹⁸Rü nüma ga Moiché rü naxínagü nawa ga guma maxpüne rü yema caixanexügu nayaxücu. Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü.

Āmaregü naxcax ya Tupanapata

25 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxā nidexa rü ñanagürü nüxũ: ²—iNamaxā nüxũ ixu i ngēma Iraétanüxũgü nax chaxcax nanutaquexeaxũcax i norü āmaregü! iRü nadea naxūtawa i ngēma duüxũgü i aixcūma norü ngúchaũmaxā inaxāgüchaũxũ! ³Rü ñaa tá nixĩ i ngēma pedexũ: úirümü, rü diērumü, rü cobremü, ⁴rü naxchiru i dauxraacü wēxcharaxũ, rü naxchiru i dauxracharaxũ, rü naxchiru i línuchi i mexechixũnaxcax, rü cábrataxagü, ⁵rü carnéruchaxmüxũgü i dauxũmaxā ichagüxũ, rü togü i naxchaxmüxũ i mexechixũ, rü mürapewagü i acáchianaxcax, ⁶rü chíxũ i omüxũũwa mexũ, rü pumára i chíxũéũ i chacherdóte ya chorü puracütanüxũüeru namaxā rüngégüxũ, rü pumáratexē i guwa mexũ, ⁷rü nutagü ya cornalínanaxcax rü naigü ya nutagü ya ngaxāēruxũ nax chacherdótegüarü āēxgaciārü türemüchiruarü meruxũ yixĩxũcax. ⁸iRü chaxcax penaxü ya wüxi ya chopata nax yimawa duüxũgütanüwa changexmaxũcax! ⁹Natürü yima chopata ya nawa tá changexmane, rü guxũma i norü ngēmāxũgü rü tá ngēma cuxũ nüxũ chadauxēēxũācū cunaxü.

Baú i Tupanaarü mugüchixũ

¹⁰iĒcū naxü i wüxi i baú i acáchianaxcax i mürapewawa, i wüxi ya métru rü centímetru i norü max rü 65 centímetru i norü tachiā, rü

ngēxgumarüxũ ta 75 centímetru i norü máchane! ¹¹iRü naxũmawa rü úirumaxā natüxüma! Rü norü düxétüwa rü ngēxgumarüxũ tá ta úirumaxā cunatüxüne. Rü naberawa rü tá úirumaxā ícunaxüāegubera. ¹²iRü naxü i āgümücü i bochicuxũ i úirunaxcax, rü wüxichigü ya naparawa nanucu! ¹³iRü ngēxgumarüxũ ta naxü ya taxremenaxā ya nai ya acáchianaxcax, rü ñuxüchi úirumaxā yatümenaxā! ¹⁴iRü yima naxpaweru i ngēma baú i bochicuxũmaxetüwa yawexgü nax yimamaxā nachüxnagüxũcax i ngēma baú! ¹⁵Rü yima naxpaweru rü marü taxütáma cunade. Rü ngēma baúarü bochicuxũmaxetüwa tátama nangexmagüecha. ¹⁶iRü ngēma baúgu yaxúcuchi i ngēma nutatachinügü i nagu naxümatüxũ i ngēma mugü i tá cuxna chaxāxũ! ¹⁷iRü ěcū naxü i wüxi i naxátaxũ i úirunaxcax ixĩxũ! Rü norü max rü wüxi ya métru rü 10 centímetru tá nixĩ, rü norü tatachinü rü 75 centímetru tá nixĩ. ¹⁸Rü úirümüwa tá cunaxüxüchi i taxre i daxücüāxchicünaxā i ixāpexátüxũ i norü wüxichigüpexewa ngēmaxũ i ngēma baúátaxũ. ¹⁹Rü ngēma daxücüāxchicünaxā i ixāpexátügüxũ rü naxátāũwa tátama cunaxüxüchigü. Rü wüxi rü tá norü wüxipexewa nangexma rü ngēma to rü norü topexewa nangexma. ²⁰Rü ngēma taxre rü tá nügüiarü toxmaxtawa nangexmagü. Rü naxátāüétügu tá narüdaunü. Rü yima naxpexátü rü tá nayadüxü i ngēma naxátaxũ. ²¹iRü ngēxma baúgu nanucu i ngēma nutatachinügü i chorü mugü nagu ümatüxũ! iRü ñuxüchi

yaxúciátaxũ! ²²Rũ ngēmawa tá nixĩ i changemaxũ i naxátaũétúwa i norũ ngãxũwa i ngēma taxre i daxúciáxchicünaxã i ixãpexátuxũ. Rũ ngēma tá nixĩ i cumaxã nũxũ chixuxũ i ngēma chorũ ucuxēgũ naxcax i ngēma Iraétanũxũgũ.

Mecha i paũ i üünegũxũarũ nuchicaxũ

²³iRũ naxũ i wũxi i mecha i acáchianaxcax i mürapewawa! Rũ 90 centímetru tá nixĩ i norũ max, rũ 45 centímetru i norũ tatachinũ rũ 65 centímetru i norũ máchane. ²⁴Rũ úirumumaxã tá cunatútachinũ, rũ úirumaxã tá ícunaxüáegupechinũ. ²⁵Rũ ngēma mecha rũ tá cunaxübera i naétúwa rũ 7 centímetru tá nixĩ i norũ tatachinũ i ngēma naberagũ. Rũ ngēma naberatúwa rũ tá úirumaxã ícunaxüáegubera. ²⁶iRũ naxũ i ágümücũ i bochicuxũ i úirunaxcax, rũ wũxichigũ ya naparacúwawa nanucu! ²⁷Rũ ngēma naberaxútawa tá cunanucu i bochicuxũ nax ngēmawa yawēxgũāxũcax ya yima naxpaweru ya norũ ngetaxũruxũ. ²⁸Rũ ngēma norũ ngetaxũruxũ rũ nai ya acáchiamenaxã tá nixĩ, rũ guxúwama úirumaxã tá cuyatümenaxãgũ. ²⁹Rũ úiruwa tá cunaxũ i ngēma norũ poratugũ rũ cuyeragũ rũ baeruũgũ rũ axepáũgũ i ngēma áchiuxũ i āmarearũ axruxũ. ³⁰Rũ ngēma mechaétugu tá cunanu i ngēma paũ i üünexũ nax guxútama chopexewa ngēmaxũcax.

Omüpaweru i úirunaxcax

³¹iRũ ngēxgumarũxũ ta naxũ i wũxi i omüpaweru i úirunaxcax i pomũxũ! Rũ ngēma nachipatũ rũ namenaxã rũ

ngēma nachacüügũ rũ ngēma nanágugũ i naputüragüraxũxũ, rũ wũxiwatama tá cunaxũxichigũ. ³²Rũ ngēma omũ rũ wũxichigũ i nacúwawa rũ tá nũxũ nangexma i tomaepũxchigũ i nachacüügũ.

.....

Tupanapatachiga

26 ¹—iĒcũ naxũ ya chopata i 10 tacinũ i mexũ i línuchiarũ mutachinũxũwa! Rũ ngēma línuchi rũ tá nadaunũta rũ nayaxũnũta rũ nawēxranũta. Rũ ngēma línuchimaxã tá cunamutachinũ, rũ taxre i daxúciáxchicünaxãgũ tá nagu cuxũ.

.....

¹⁴Rũ ngēma naãx ya yima ĩ rũ tá carnéruchaxmũxũ i dauxũmaxã ichagũxũ tá nixĩ. Rũ ngēmaétüwaama üxũ rũ tá cábrachaxmũxũ tá nixĩ. ¹⁵Rũ ngēma naxtapũx ya yima ĩ rũ acáchianaxcax i mürapewa tá nixĩ. Rũ ngēma rũ mea tá ícunanu.

.....

³⁰Rũ yima chopata rũ guma maxpúnewa cuxũ chawéxũneacũ tá cunaxũ.

.....

Āmarearũ guchica i bróuchenaxcax

27 ¹—iRũ naxũ i wũxi i āmarearũ guchicaxũ i norũ guxúciwawa wũxigumarexũ! Rũ taxre ya métru rũ 25 centímetru tá nixĩ i wũxichigũ i nacúwawa. Rũ mürapewa i acáchianaxcax tá nixĩ. Rũ ngēma norũ máchane rũ wũxi ya métru rũ 25 centímetru tá nixĩ. ²Rũ ngēma āmarearũ guchicaxũ, rũ guxũma i norũ

ãgümücüpexewa rü tá cunachunagüxêxê
rü ngêma rü tá naxûnewatama
cunaxüxüchi. Rü bróüchemaxã tá
cunatüxüne i guxûwama. ³Rü guxûma i
norü ngêmaxüğü i ngêma âmareaarü
guchicaxü rü tá bróüchenaxcax nixîğü.
Rü ngêma norü tanimacapáüğü rü
ngêma norü páragü, rü norü
yauxmêxpáüğü, rü ngêma norü
choxbüruüğü, rü ngêma nextaxmüxü rü
bróüchenaxcax tá nixîğü.

.....

Tupanapataarü îãxtüchiga

⁹Rü yima chopata rü tá cunaxüãxtü.
Rü ngêma norü súrcüwawaama rü tá
línuchi i mutachinüxûmaxã
ícunapoxegu. Rü ngêma norü max i
ngêma ícupoxeguxü rü 45 ya métru tá
nixî. ¹⁰Rü ngêma poxeguxüarü caxtagü
rü 20 tá nixî rü bróüchenaxcax tá nixî.
Rü ngêma 20 i caxtamaüğü rü
ngêxgumarüxü tá ta bróüchenaxcax
nixî. Rü ngêma línuchitachinügiarü
choruüğü rü ngêma naxpaweru i nagu
nachoxü rü tá diêrumünaxcax nixîğü.
¹¹Rü ngêma norü nórtécüwawaama rü
tá línuchi i mutachinüxûmaxã
ícunapoxegu. Rü ngêma ícupoxeguxü rü
45 ya métru tá nixî. Rü yima 20 ya norü
caxtagü rü ngêma 20 i caxtamaüğü rü
bróüchenaxcax tá nixî. Rü ngêma
línuchitachinügiarü choruüğü rü ngêma
naxpawerugü i nagu nachoxü rü tá
diêrumünaxcax nixîğü. ¹²Rü ngêma
naãxtüarü tatachinü i oêstecüwawaama
üxü rü 22 ya métruarü ngãxü tá nixî i
ícunapoxeguxü namaxã i línuchi i
mutachinüxü. Rü 10 tá nixî ya norü
caxtagü rü naxmaüğü. ¹³Rü ngêma

naãxtüarü tatachinü i éstewaama üxü rü
ngêxgumarüxü ta 22 ya métruarü ngãxü
tá nixî i ícupoxeguxü namaxã i línuchi i
mutachinüxü. ¹⁴Rü ngêma
naãxtüpexewa i norü ücuchicawaama
üxü rü ngêma i norü ücuchicaarü
wüxicüwawa rü 7 ya métru tá nixî i
ícupoxeguxü namaxã i línuchi i
mutachinüxü. Rü 3 tá nixî ya norü
caxtagü rü naxmaüğü. ¹⁵Rü ngêma
ücuchicaarü tociwawa rü
ngêxgumarüxü ta rü 7 ya métru tá nixî i
ícupoxeguxü namaxã i línuchi i
mutachinüxü. Rü 3 tá ta nixî ya norü
caxtagü rü naxmaüğü. ¹⁶Rü ngêma
naãxtüarü îãx rü 9 ya métru naguxü i
línuchi i mutachinüxü tá nixî. Rü ngêma
îãx rü naxchiru i dauxraaciü
wêxcharaxü, rü naxchiru i
dauxracharaxü, rü naxchiru i
daucharaxünaxcax tá nixî. Rü ngêma rü
tá mea penaxümatüchira. Rü 4 tá nixî
ya norü caxtagü rü naxmaüğü i ngêma
îãx. ¹⁷Rü guxûma i naãxtüarü
caxtamaüğü rü bróüchenaxcax tá nixî.
Rü ngêma norü caxtagüarü Baal
waxächata nagu üxüne rü
diêrumünaxcax tá nixî. ¹⁸Rü ngêma
naãxtü rü 45 ya métru tá nixî i norü
max rü 22 ya métruarü ngãxü tá nixî i
norü tatachinü. Rü norü poxeguxü rü 2
ya métru rü 25 centímetru tá nixî i norü
máchane, rü línuchi i
mutachinüxünaxcax tá nixî. Rü ngêma
norü caxtagümaüğü rü bróüchenaxcax
tá nixî. ¹⁹Rü guxûma i chopataarü
ngêmaxüğü rü bróüchenaxcax tá nixî.
Rü ngêma norü poxeguxütüxü nagu
ngagüxü, rü naãxtüarü poxeguxütüxü
nagu ngagüxü rü tá ta bróüchenaxcax

nixí. ²⁰iRü namu i ngêma Iraétanüxügü nax orfbuarü chíxü cuxütawa nangegüxüçax nax ngêmaäcü guxüguma yanaigüxüçax i chopataarü omügü! ²¹Rü nüma ya Aróü rü nanegü tá nixí i nüxna nadaugüxü i ngêma omügü, nax ngêmaäcü guxüma i chütaxü chopexewa nanaigüechaxüçax nawa ya yima chopata. Rü ngêma baú i mugüchíuarü tüyepexewaama tá nixí i inanaigüechaxü i ngêma omügü. Rü ñaa mu rü chanaxwaxe i guxügutáma ngêma Iraétanüxügü rü nataagü nax naxí.

Chacherdótegüchiruchiga

28 ¹—iRü chorü puracüçax nüxü naxuneta ya cuenexé ya Aróü rü nanegü ya Nadáx, rü Abiú, rü Ereachá, rü Itamá! Rü nümagü tá nixí i chopexewa duüxüguétüwa nachogügüxü. ²iRü cuenexé ya Aróüaxü naxü i wüxi i naxchiru i taxüechirumaxá wüxigüxü! Rü ngêma naxchiruwa tá nixí i duüxügü nüxü nacuxgüxü nax aixcüma choma chorü puracü i üünexüçax nüxü chaxunetaxü. ³iRü cuma tümamaxá idexa ya yíxemagü tüxna chanaxáxé i cuax nax guxüraxüxü ítixüxügüxü! Rü yíxemagü tá tixí ya naxügüxe i ngêma naxchiru ya Aróü nax ngêmaäcü choxü napuracüxüçax.

Ámaregü i wüxichigü i ngunexügu ixäxü

29 ³⁸—Rü wüxichigü i ngunexügu rü tá çauxçax cunadai i taxre i carnéruacügü i wüxi ya taunecü nüxü ngêmaxü. Rü ngêma ámarearü

guchicaxüwa tá ícunagu. ³⁹Rü wüxi tá nixí i paxmama quiguxü rü to rü tá yáuanecü cuyagu. ⁴⁰Rü ngêma nüxíra quiguxü i carnéru rü taxre i quíru i arína i mexechixü i orfbuarü chíxümaxá aéüxümaxá tá cuyagu. Rü naétü wüxi ya lítru ya bínu naxü cuba. ⁴¹Rü ngêmaäcü tátama cunaxü namaxá i ngêma to i carnéru i yáuanecü quiguxü nax arínamaxá rü orfbuarü chíxümaxá rü bínunamaxá cuyaguxü. Rü ngêmaäcü tá chauäxégu nayatäxü i ngêma naema. ⁴²Rü ngêma ámaregü i çauxçax piguxü rü pexacügüwa rü petaagüwa tá naxü nax guxügutáma çauxçax naxügüaxü i chopataarü íaxarü ngaicamána. Rü choma rü ngêma tá changexma nax cumaxá chidexaxüçax. ⁴³Rü ngêxma tá nixí i choxü iyangaugüxü i ngêma Iraétanüxügü. Rü ngêma nachica rü tá naxüüne erü ngêma tá changexma. ⁴⁴Rü yima chopata rü ngêma naxünaarü guchicaxü rü tá chanaxüünexéxé. Rü ngêxgumarüxü tá ta i nüma ya Aróü rü nanegü rü tá chanaxüünexéxé nax naxügüaxüçax i chorü puracü. ⁴⁵Rü choma rü tá natanüwa chamaxü i ngêma Iraétanüxügü, rü norü Tupana tá chixí. ⁴⁶Rü ngêmaäcü tá nixí i nüxü nacuxgüxü nax choma chixíxü i norü Cori ya Tupana ga Equítuanewa nax íchanguxüxéxü nax natanüwa chamaxüxüçax. Rü choma nixí i norü Cori ya Tupana.

Pumáratexearü guchicaxüchiga

30 ¹—iRü ngêxgumarüxü ta naxü i pumáratexearü guchicaxü nawa i acáchianaxçax i mürapewa! ²Rü norü max rü norü tatachinü rü tá

nawüxigumare, rü 45 centímetru tá nixĩ. Rü norü máchane rü 90 centímetru tá nixĩ. Rü ngëma nacüwapexegü i ngëma pumáratexearü guchica rü nawa tátama cunaxüüchigü. ³Rü naétüwaama rü ngëma norü ägümücü i nacüwawa rü ngëma norü ägümücüpexewa rü úirumaxá tá cunatü. Rü úirumaxá tá ícunaxüáegupechinü —ñanagürü ga Tupana.

.....

Bachía ya bróüchenaxcaxchiga

¹⁷Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü nayadaxëxë ga Moichémaxá nax yadexaxü, rü ñanagürü nüxü:

¹⁸—iRü naxü ya wüxi ya bachía ya yauxmëxüpáü i bróüchenaxcax! Rü ngëma norü üchicaxü rü narüxü

bróüchenaxcax tá nixĩ. Rü yima chopata rü ngëma naxünaarü guchicaxüarü ngäxümachatexegu tá cunaxü ya yima bachía. Rü dexámaxá tá cunaxüacu.

¹⁹Rü nüma ya Aróü rü nanegü rü ngëma tá nixĩ i dexá tá nayauxgüxü nax ngëmawa nayauxcutügüxücax rü nayauxmëxgüxücax. ²⁰Rü ngëxguma chopatagu nachocuxgu, rü ngëxguma chauxcax ínaguaxgu i ämaregü rü tá nügü nayauxcutügü rü nügü nayauxmëxgü nax tama nayuexücax —ñanagürü.

.....

Tupanapataarü meruüarü üruügü

31 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxá nidexa rü ñanagürü nüxü: ²—Dücax, rü Yudáataaniwa rü chanayaxu ya Becharé ya Uri nane ya Úrutaxa ixücü.

³⁻⁵Rü marü nüxna chanaxá i Chauãxë i Üünexü, rü nüxna chanaxá i cuax nax paxama nüxü nacuéxücax i taxacüarü ü, rü nüxü natauxchaxücax nax guxüraxüxü i meruügü naxüxü i úiruwa, rü diërumüwa, rü bróüchewa, rü naiwa. Rü nüxna chanaxá i cuax nax nüxü nacuéxücax nax nuta ya ngaxãëruxü nangoraxëãxücax rü chacherdótegüchiruwa nañaxcuãxü rü guxüma i meruügü naxüxücax. ⁶Rü ngëxgumarüxü ta nüxü chaxuneta ya Becharéarü ngüxëëruxü ya Aoriáx ya Ichamá nane, ya Dáütanüxü ixücü. Rü guxüma i ngëma yatügü i nüxü icuaxüchigüxü rü yexeraäcü cuax nüxna chaxá nax naxügüaxücax i guxüma i ngëma cuxü chamuxü nax cunaxüxü.

.....

Ngüchigaarü ngunexüchiga

¹²Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü nayadaxëxë ga Moichémaxá nax yadexaxü, rü ñanagürü nüxü:

¹³—iRü namaxá nüxü ixu i ngëma Iraétanüxügü rü ñacurügü tá nüxü! “Rü name nixĩ i nagu perüngügü i ngëma ngunexü i chauxcax ípexüxüchixü. Erü ngëma nixĩ i guxügutáma tóru cuaxruxü i yigümaxá ixüxü nax ngëmaäcü guxüma nüxü nacuéxücax nax choma pexü chadexü. ¹⁴Rü ngëma ngüchigaarü ngunexü rü nachuxu nax nagu pepuracüexü, rü ngëmacax penaxwaxe i mea penaxaure. Rü yíxema tama naxaurexe i ngëma ngunexü rü tá tayu. Rü yíxema ngüchigaarü ngunexügu puracüxe rü name nixĩ noxtacüma petaniwa tüxü ipeyarüxoxëxë. ¹⁵Rü marü name i 6 i ngunexü pepuracüe,

natürü ngëma norü 7 i ngunexũgu rü nagu tá iperüngũgü rü chayxcax tá ípenaxüüchi. Rü texé ngëma ngunexũgu puracüxe rü tá tayu. ¹⁶Rü ngëmacax i pema i Iraétanüxũgü rü penaxwaxe nax penaxaurexü i ngëma ngüchigaarü ngunexü erü ngëma nixi i chorü üga i guxũgutáma nüxna pecuaxächiexü. ¹⁷Rü ngëma ngunexü nixi i guxũgutáma tóru cuaxruxü i yigümaxá ixüxü i pema i Iraétanüxũgü rü chomax. Yerü choma ya perü Cori ya Tupana rü 6 ga ngunexũgu chayanguxëxë ga nax chanaxüxü ga daxüguxü i naane rü ñoma i naane. Rü yema norü 7 ga ngunexũgu rü nüxü charüchau ga nax chapuracüxü, rü icharüngü” —ñanagürü ga Tupana.

Nutatachinügu i Tupanaarü mugü nagu ümatüxüchiga

¹⁸Rü yexguma Cori ya Tupana nüxü rüchauxgu ga Moichémaxá nax yadexaxü ga maxpúne ga Chinaíwa, rü nüxna nanaxá ga taxre ga nutatachinügu ga nümatama ga Tupana naxmëxmaxá norü mugü nagu naxümatüxü.

Úirunaxcax i wocaxacüchiga

32 ¹Rü yexguma tama paxa ínaxixgu ga Moiché ga guma maxpúnewa, rü yema Iraétanüxũgü rü Aróüçax naxi rü ñanagürügü nüxü: —Tanaxwaxe i toxü cunaxü i wüxi i naxchicünaxá nax namaxá tatupanaáxüçax erü tama nüxü tacuax nax taxacü nüxü ngupetüxü i ngëma Moiché ga Equítuanewa toxü ígaxüxü —ñanagürügü. ²Rü nüma ga Aróü

nanangãxü rü ñanagürü: —iËcü pexmaxgüna rü pexacügüna penade i ngëma naxmachinügu i úirunaxcax, rü nua chauxütawa penana! ³Rü guxüma ga yema ngexũgü rü ínanachoxü ga naxmachinügu ga úirunaxcax rü Aróüxütawa nanana. ⁴Rü nüma ga Aróü rü nananutaquëxe rü nanadexëxë ga yema naxmachinügu ga úirunaxcax. Rü yemawa purumúmaxá nanaxüüchi ga wüxi ga wocaxacüchicünaxá. Rü guxüma ga duüxũgü rü tagaãcü ñanagürügü: —Pa Iraétanüxũgüx, rü daa nixi ya curü tupana ga Equítuanewa cuxü ínguxuchixëcëcü —ñanagürügü. ⁵Rü yexguma yemaxü nadauxgu ga Aróü, rü nanaxü ga wüxi ga naxünaarü guchicaxü naxütagu ga yema wocaxacüchicünaxá. Rü ñuxüchi tagaãcü ñanagürü: —Moxü tá Cori ya Tupanaégagu tataãxëgü —ñanagürü. ⁶Rü moxüäcü ga paxmama rü ínarüdagü rü Tupanacax nanadai rü ínanagu ga carnérugü nax yemaacü Tupanapëxewa nügu yamexëëgüxüçax. Rü yemawena ga duüxũgü rü ínarütogü nax nachibüexüçax rü naxaxegüxüçax, rü ñuxüchi inachigü ga nax nataãxëgüxüçax. ⁷Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü ñanagürü: —iËcü, íruxi rü natáegu! Erü ngëma curü duüxũgü ga Equítuanewa ícunguxüxëcëcü rü marü chixexügu nügu nayixëxë. ⁸Rü paxama nüxü ínarüngümae ga yema namaxá nüxü chixuxü nax naxüxüçax. Rü nügüçax nanaxügu i wüxi i wocaxacüchicünaxá i úiru i dexexüwa, rü ñuxma rü nüxü ínicuaxüxũgü rü naxcax nanadai rü ínanagu i naxünagü,

rü nügümaxã ñanagürügü: “Pa Iraétanüxügüx, daa nixí ya curü tupana ya Equítuanewa cuxü ínguxuchixëécü”, ñanagürügü —ñanagürü ga Tupana. ⁹Rü ñanagürü ta ga Cori ya Tupana Moichéxü: —Rü meama chanangugü i ñaa duüxügü rü nüxü chicuaxãchi nax tama inaxínüechaüxü. ¹⁰Rü ñuxma rü tama chanaxwaxe i choxna cuchogü erü poraãcü chanuxüchi namaxã i ngëma duüxügü rü noxtacüma tá ichayanaxoxëxë. Natürü cuwa tá chanangoxëxë i wüxi i nachixüane i poraxü —ñanagürü. ¹¹Natürü nüma ga Moiché rü ñaa dexamaxã Cori ya Tupanaxü narüngüxmüxëëchaü: —Pa Corix òtüxcüü poraãcü namaxã cunu i ngëma curü duüxügü ga cumatama curü poramaxã ícunguxüxëëxü ga Equítuanewa? ¹²¿Rü ñuxáãcü icunaxüchicaxü i ngëma Equítuanecüãxgü nax chixri cuchiga yadexagüxücax rü ñagüxü: “Rü Tupana rü Equítuanewa ínananguxüxëxë i Iraétanüxügü nax maxpúneanegu nadaiaxücax rü iyanaxoxëëãxücax i ñoma i naanewa”, ñanagürügü tá? iRü ngëmacax taxü i cunuxü, rü nagu curüxínüxü i norü chixexü i ngëma curü duüxügü! ¹³iRü nüxna nacuaxãchi ya yimá curü duü ya Abraáü, rü Ichaá, rü Iraé ga Acóbugu áégacü! Rü gumagümaxã nixí ga cugüéagutama cunaxueguxü nax nüxü curüngüxëxë rü ñacuxü: “Rü tá nüxü charüngüxëxë i cutaagü rü tá namuxüchi ëxtagürüxü, rü guxüma i ñaa naane i pemaxã chaxueguxü rü tá pexrü nixí i guxügutáma”, ñacuxü —ñanagürü ga Moiché. ¹⁴Rü nüma ga Cori ya Tupana

rü ínayachaxãchi nawa ga yema poxcu ga norü duüxügümaxã naxüxchaüxü. ¹⁵Rü yemawena ga Moiché rü guma maxpúnewa ínarüxí namaxã ga yema taxre ga nutatachinü ga norü guxütachinüwa ámatüxü namaxã ga Tupanaarü mugü. ¹⁶Rü nümatama ga Tupana nixí ga naxüãxü ga yema taxre ga nutatachinü, rü naxümatüãxü namaxã ga yema norü mugü. ¹⁷Rü guma Yochué ga Moichémücü ga namaxã maxpúnegu naxínagücü, rü yexguma duüxügüxü naxínügu ga nax íyaxáixchaü, rü Moichéxü ñanagürü: —Nüxü chaxínü i duüxügü ícuxcuxü rü ñoma nügü nadaixürüxü íxügüxü i ngëma ínapegüxüwa —ñanagürü. ¹⁸Natürü nüma ga Moiché rü nanangãxü rü ñanagürü: —Ngëma wiyaegü i nagu nawiyaegüxü, rü tama ngëma nax naporamaegüxücax nixí, rü tama ngëma nax naturamaegüxüarü wiyaé nixí. Natürü tomare i wiyaé nixí i ngëma nüxü chaxínüxü —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma nüma ga Moiché yema ínapegüxüwa nanguxgu, rü nüxü nadau ga yema wocaxacüchicünaxã, rü nüxü nadau ga nax ínapetaegüxü rü íyaxüächitanüxü ga duüxügü. Rü yemaçax nanuxüchi ga Moiché rü norü numaxã inayachix ga yema taxre ga nutatachinü ga Tupanaarü mugü nagu ümatüxü. Rü maxpúnepechinügu nawoonetüchimare. ²⁰Rü ñuxüchi nüma ga Moiché rü nanayaxu ga yema wocaxacüchicünaxã rü üxüxetüwa nayataxcuchi. Rü yemawena ga marü yagauxgu rü nanawaxi rü ñuxmata naxãtexemare. Rü yema natëxe rü dexáwa nanagüe rü ñuxüchi yema

Iraétanüxügüxü namu nax yema dexáwa naxaxegüxcax. ²¹Rü Aróüxü ñanagürü: —¿Taxacü cumaxā naxü i ñaa duüxügü rü ngēmacax i ñaa taxü i chixexügu cunayixēxü? —ñanagürü nüxü. ²²Rü nüma ga Aróü rü Moichéxü nangāxü rü ñanagürü: —Pa Chorü Corix itaxü i chomaxā cunuxü! Cuma rü meama nüxü cucuax i ñaa duüxügü nax norü me yixixü nax chixexü naxügüxü. ²³Rü nümagü ga duüxügü rü ñanagürügü choxü: “iEcü wüxi i naxchicünaxā toxü naxü nax namaxā tatupanaāxüxcax, erü tama nüxü tacuax nax taxacü nüxü üpetüxü i ngēma Moiché ga Equítuanewa toxü ígaxüxü!” ñanagürügü choxü. ²⁴Rü yexguma ga choma rü chanangāxü, rü ñachagürü: “Rü yíxema tüxü nangexmaxe i úiru rü ecü ítanaxüxüchix, ñachagürü. Rü nümagü rü choxna nanaxāgü ga norü úirugü, rü choma rü chayagu. Rü yemawa nixí ga ínanguxuchixü ga ñaa wocaxacüchicünaxā —ñanagürü. ²⁵Rü nüma ga Moiché nüxü nadau ga yema duüxügü ga marü nax nangupetüxüchixü ga naxünearü ngúchaü ga chixexü nax naxügüxü, rü yemaacü norü uanüaxü nanatauxchaxēxē nax nüxü nacugüexü, yerü ga Aróü rü tama aixcüma mea nüxna nadau. ²⁶Rü yexguma ga Moiché rü ínapegüxüarü ücuchicagu nachi rü ñanagürü: —iYíxema Tupanawaama ügüxe rü nua chauxütawa taxí! —ñanagürü. Rü guxüma ga Lebítanüxü naxütawa naxí. ²⁷Rü yexguma ga Moiché rü yema Lebítanüxüxü ñanagürü: —Tóru Cori ya Tupana rü ñanagürü pexü: “iEcü wüxichigü i

pemax rü penayaxu i perü tara, rü ngēma duüxügü i noxrütama ngúchaü i chixexü ügüxüxütawa pexí wüxichigü ya iwa rü penadai i ngēma duüxügü woo peeneegü yixígu rüexna pemücügü yixígu rüexna perü ngaicamagu pegüxü yixígu!” —ñanagürü. ²⁸Rü yema Lebítanüxü rü nayanguxēegü ga yema Moiché namaxā nüxü ixuxü, rü yema ngunexügu rü nayue ga 3,000 ga yatügü. ²⁹Rü yexguma ga Moiché rü ñanagürü: —Ñuxmawaxi nixí i aixcüma Tupanaga pexínüexü, erü penaxü nax penadaixü i woo penegü rü peeneegü. Rü ñuxma i nüma ya Tupana rü mexü tá pemaxā naxuegu —ñanagürü. ³⁰Rü moxüácü ga Moiché rü duüxügüxü ñanagürü: —Pema rü poraäcü chixexü pexügü. Rü ñuxma rü tá wena daxü chaxí nawa ya yima maxpúne ya Tupana nawa ngexmane nax nüxna chayacaxüxcax rü marü pexü nüxü iyanangüma i ngēma chixexü i pexüxü —ñanagürü. ³¹Rü yemacax ga Moiché rü wena daxü naxí nawa ga guma maxpúne ga Tupana nawa yexmane. Rü Tupanaxü ñanagürü: —Aixcümamaxüchi i ngēma duüxügü rü poraäcüxüchi chixexü naxügü erü nügüxcax nanaxügü i wüxi i naxchicünaxā i úirunaxcax nax namaxā natupanaāxgüxüxcax. ³²Rü ngēmacax cuxna chaca rü cuxü chachixewe nax nüxü nüxü cuyarüngümaxüxcax i ngēma norü chixexü. Natürü ngēxguma tama nüxü nüxü icuyarüngümagux irü noxtacüma ínapí i ngēma chauéga nawa i curü popera i nagu cuxümatüxü! —ñanagürü. ³³Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanangāxü rü ñanagürü: —Yíxema tama

chauga ñiuxexicatama tá tixí ya tüxü
íchapiégaxe nawa i ngëma chorü popera
—ñanagürü.

.....

**Cori ya Tupana rü Moichéxü
nanawex i norü mexü**

33 ¹²Rü nüma ga Moiché rü Cori
ya Tupanaxü ñanagürü:
—Dücax, cuma choxü cumu nax ñaa
duüxügümaxã ichacuáxüçax, natürü
tama chomaxã nüxü quixu nax texé tá
chowe tüxü curümuxü nax chomücü
tixíxüçax. Rü ngëxgumarüxü ta
chomaxã nüxü quixu nax choxü
cuyaxöxü rü ngëmacax chomaxã
cutaãxë. ¹³Rü ngëxguma chi aixcuma
yixíxgux i ngëma irü choxü nüxü
nacuaxëxë i ngëma nagu curüxínüxü,
nax ngëmaäcü cuxü chayaxöxüçax, rü
ngëmaäcü taguma iyanaxoxüçax nax
chomaxã cutaãxëxü! iRü nagu rüxínü rü
cuxrü nax yixíxü i ñaa duüxügü!
—ñanagürü. ¹⁴Rü yexguma ga Tupana
rü Moichéxü nangäxü rü ñanagürü:
—Choma tátama cuxü chaxümücü, rü tá
cuxü charüngüxëxë —ñanagürü.
¹⁵Natürü nüma ga Moiché rü nanangäxü
rü ñanagürü: —Ngëxguma cuma tama
toxü íquixümücügux, rü itaxü i toxü
ícuchoxüxëxü i nua! ¹⁶Erü ngëxguma
cuma tama toxü íquixümücügux ñrü
ñuxáäcü tá nüxü tacuax nax cuma rü
tomaxã cutaãxëxü? Natürü ngëxguma
toxü íquixümücügux rü choma rü ñaa
curü duüxügü rü aixcuma tá nüxü
tacuax nax cupëxewa tama ngëma togü
i ñoma i naanecüäxrüxü tixígüxü
—ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma ga Cori ya
Tupana rü nanangäxü rü ñanagürü:

—Ngëma ñuxma nüxü quixuxü rü tá
chanaxü, erü cugu chayaxö rü marü
cumaxã chataãxë. Rü aixcuma nixí i
ngëma cumaxã nüxü chixuxü
—ñanagürü ga Cori ya Tupana. ¹⁸Rü
yexguma ga Moiché rü Tupanaxü
nacaaxü rü ñanagürü: —Pa Corix,
chanaxwaxe i choxü cugü cuwëx nax
nüxü chadauxüçax i ngëma curü mexü
—ñanagürü. ¹⁹Natürü nüma ga Cori ya
Tupana rü Moichéxü nangäxü rü
ñanagürü: —Ñuxma rü tá cuxü
chanawëx nax ñuxäcü
chamecümäxüchixü rü cupëxewa tá
chaugü chixu. Rü choma rü tá choxü
tangechaütümüxügü ya yíxema
woetama chatümawaxexe. Rü tá tüxü
charüngüxëxë ya yíxema woetama tüxü
charüngüxëëchaüxe. ²⁰Natürü cumaxã
nüxü chixu rü taxucürüwatama
chauchiwe cudadu, rü yíxema chauchiwe
dáuxe rü taxucürüwama tamaxü
—ñanagürü. ²¹Rü ñanagürü ta ga
Tupana: —Dücax, nua chauxütawa
nangexma ya wüxi ya nuta. iRü ëcü
yima nutaëtügu nachinagü! ²²Rü
ngëxguma ngëma chaxüpetüxgux, rü
yima nutaarü äxmaxügu tá cuxü
chimucuchi. Rü choxmëxmaxã tá cuxü
charütütaxü ñuxmatáta changupetü.
²³Rü ngëmawena rü tá chixügachi nax
chaxüçaxwëxü cudadu. Natürü
chauchiwe rü taxucürüwama nüxü
cudadu —ñanagürü.

**Ngexwacaxüxü i nutatachinügü i
Tupanaarü mugü nagu ümatüxü**

34 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana
rü Moichéxü ñanagürü: —iËcü,
cumatama naxü i taxre i nutatachinügü

i ngēma nanoxriraxũxũtama, nax ngēmagu chanaxumatũxũcax i ngēma chorũ mugũ ga yema quipuexēēxũgu chaxumatũxũ! ²iRũ ngēxgumarũxũ ta cugũ namexēxē nax moxũ paxmama daxũ cuxĩxũcax nawa ya daa maxpũne ya Chinaí! iRũ ngēma yexeraācũ ínachuchitaeruũwa naxũ nax ngēma chopexewa cungemaxũcax! ³iRũ taxúetáma cuwe daxũ taxĩ! Rũ tama chanaxwaxe nax texé nüxna ngaicamaxũ ya daa maxpũne, rũ woo carnérugũ, rũ woo wocagũ rũ tama chanaxwaxe nax norũ ngaicamána maxē nangōxgüaxũ —ñanagürũ ga Tupana. ⁴Rũ nüma ga Moiché rũ nanaxũ ga yema taxre ga nutatachinügi. Rũ moxũācũ paxmama rũ nanade ga yema taxre ga nutatachinügi rũ namaxã daxũ naxĩ nawa ga guma maxpũne ga Chinaí, yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũrũxũ. ⁵Rũ nüma ga Cori ya Tupana rũ wüxi ga caixanexũgu ínaruĩ rũ Moichémaxã yéma nayexma, rũ naégaxũ nixu. ⁶Rũ Moichépexewa naxüpetũ rũ tagaācũ ñanagürũ: —Chomax rũ Cori chixĩ. Chomax rũ Cori chixĩ. Rũ choma nixĩ ya Tupana ya mecũmaxũchicũ, rũ ngechaũwaxecũ, rũ yaxna ñniwaxecũ, rũ aixcũma tüxũ ngechaũcũ rũ aixcũmaxũ ixucũ chixĩxũ i chomax. ⁷Rũ choma rũ guxũguma tüxũ changechaũ rũ tüxũ nüxũ ichayarüngũma ya tũmaarũ pecádu rũ tũmaarũ chixexũ ya yíxema aixcũma chauga ñnüexe. Natürũ taxútáma tüxũ chaxüpetũmare ya yíxema chixexũ ügiuxe. Rũ tá tüxũ chapoxcue ñuxmata tũmanegũwa rũ tũmataagũwa nangu —ñanagürũ. ⁸Rũ yemacax ga Moiché rũ

yexma ñaxtũianegu nanangücuchi rũ Tupanaxũ nicuaxũxũ. ⁹Rũ ñanagürũ: —iPa Corix, Pa Corix, rũ ngēxguma aixcũma yixĩxgu nax chomaxã cutaāxēxũ rũ ecũ toxũ íxũmücũ! Rũ aixcũma nixĩ i taxüegama naxĩnüechaũxũ i ñaa duũxũgũ. iNatürũ toxũ nüxũ nangechaũ i torũ pecádugũ rũ chixexũgũ, rũ toxũ nade nax curĩ duũxũgũ tixĩgũxũcax! —ñanagürũ.

Moiché rũ nanaxumatũ ga Tupanaarũ mugũ

²⁸Rũ nüma ga Moiché rũ 40 ga ngunexũ rũ 40 ga chũtaxũ Corimaxã nayexma ga guma maxpũnewa. Rũ taguma nachibũ rũ taguma naxaxe. Rũ yexguma nixĩ ga Moiché naxumatũxũ ga yema 10 ga Tupanaarũ mugũ nagu ga yema nutatachinügi. ²⁹Rũ yemawena ga Moiché rũ guma maxpũne ga Chinaíwa ínaruĩ namaxã ga yema taxre ga nutatachinügi ga Tupanaarũ mugũ nagu umatũxũ. Natürũ yexguma ínaxĩxgu, rũ tama nügi nacuax ga nax bexma yayauxrachametücũxũxũ yema nax Tupanaxã yadexaxũcax. ³⁰Rũ yexguma ga Aróũ rũ guxũma ga Iraétanũxũgũ nüxũ daugũgu ga Moiché ga nax yayauxrachametücũxũxũ, rũ namuũe, rũ tama nüxna nangaicamagũchaũ. ³¹Natürũ nüma ga Moiché rũ naxcax naca. Rũ nüma ga Aróũ rũ guxũma ga yema duũxũgüarũ āēxgacũgũ rũ Moichécax naxĩ. Rũ nüma rũ namaxã nidexa. ³²Rũ yemawena rũ guxũma ga Iraétanũxũgũ rũ Moichécax naxĩ. Rũ nüma ga Moiché rũ namaxã nüxũ nixu ga yema mugũ ga Cori ya

Tupana namaxã nüxũ ixuxũ ga maxpúne ga Chinaíwa. ³³Rü yexguma marũ nüxũ nachauxgu nax duũxũgũmaxã yadexaxũ, rü nügũ natũchametũ. ³⁴Rü yexguma Tupanamaxã yadexaxũgu ga Moiché rü nügũ ínangegũchametũ rü yemaacũ namaxã nidexa ñuxmata ínaxũxũ. Rü ñuxũchi yema Iraétanũxũgũmaxã nüxũ nixu ga yema mugũ ga Tupanaxũtawa nayaxuxũ. ³⁵Rü yexguma yema Iraétanũxũgũ nüxũ daugũgu ga nax yayaxũrachametũcũxũxũ, rü nũma ga Moiché rü nügũ natũchametũ. Rü yemaacũ nügũ nixĩxẽxẽ ñuxmata wena Tupanamaxã yanadexa.

.....

Ămaregũ i Tupanapatacax ixĩxũ

35 ⁴Rü nũma ga Moiché rü guxũma ga Iraétanũxũgũmaxã nüxũ nixu rü ñanagũrũ: —Ñaa nixĩ i ngẽma Tupana tũxũ muxũ nax naxũxũcax. ⁵iRü ěcũ pegũtanũwa penade i ģmaregũ i Cori ya Tupanacax ixĩxũ! Rü guxãma ya yĩxema inaxãgũxe rü name nixĩ i tũmaarũ ngũchaũmaxã itanaxãgũ. iRü nua penana i úiru, rü diẽrumũ rü bróũche, ⁶rü naxchirugũ i wexracharaãcũ yáuxũ, rü naxchiru i dauxũ i wexracharaxũ, rü naxchiru i dauxcharaxũ, rü naxchiru i línuchi i mexechixũnaxcax, rü cábrataxagũ, ⁷rü carnéruchaxmũxũgũ i dauxũmaxã ichagũxũ, rü togũ i naxchaxmũxũ i mexechixũ, rü mürapewagũ i acáchianaxcax, ⁸rü chíxũ i omũxũwa mexũ, rü pumára i chíxũẽũ i chacherdóte chorũ puracũtanũxũeru namaxã rüngógũxũ, rü pumáratexẽ i

guwa mexũ, ⁹rü nutagũ ya cornalína naxcax, rü naigũ ya nutagũ ya ngaxãẽruxũ nax chacherdótegũarũ ģẽxgacũarũ tũremũchiruarũ meruxũ yixĩxũcax! —ñanagũrũ ga Moiché.
.....

Duũxũgũarũ ģmaregũ rü ínaxũxũchi

36 ¹Rü nũma ga Moiché rü ñanagũrũ: —Ñuxma nax mea yanguxũcax ya yima Tupanapata rü norũ ngẽmaxũgũ, rü pema i Becharé rü Aoriáx tá nixĩ i ngẽma puracũmaxã ipecuáxũ. Rü guxãma ya texé ya tũxũ natauxchaxe nax taxacũrũ ngẽmaxũgũarũ üxũ cuáxe rü guxãma ya texé ya Tupana ngẽma puracũcax cuax tũxna ģxẽ, rü yĩxema tá tixĩ ya pexũ rüngũxẽẽgũxe i norũ üwa —ñanagũrũ. ²Rü nũma ga Moiché rü naxcax naca ga Becharé rü Aoriáx, rü guxãma ga guxema tũxũ natauxchaxe nax taxacũrũ ngẽmaxũgũarũ üxũ cuáxe. Rü guxãma ga guxema Tupana yema puracũcax cuax tũxna ģxẽ rü tũmaarũ ngũchaũmaxã tũgũ tixu. ³Rü nümagũ ga yema puracũtanũxũ rü Moichéxũtawa nanayauxgũ ga yema yemaxũgũ ga Iraétanũxũgũ ixãgũxũ nax naxũgũaxũcax ga guma Tupanapata rü norũ yemaxũgũ. Rü nũma ga Iraétanũxũgũ rü guxũma ga ngunexũgu norũ ngũchaũmaxã yema puracũtanũxũna nayaxãgũxũ ga norũ ģmaregũ. ⁴Rü nümagũ ga yema puracũtanũxũ ga guma Tupanapata ügũxũ rü ínayachaxãchitanũ ga nax napuracũxũ. ⁵Rü Moichémaxã nüxũ nayarũxugũe rü ñanagũrũgũ: —Ngẽma duũxũgũ rü marũ nanangupetũxẽẽxũchi

nax toxŭtawana nanaaxŭ i norŭ āmaregŭ
 naxçax ya yima Tupanapataarŭ puracŭ
 ga Cori ya Tupana nagu unetaxŭ
 —ñanagŭrŭgŭi. ⁶⁻⁷Rŭ yexguma ga
 Moiché rŭ duŭxŭgŭxŭtawana namuga nax
 marŭ yanguxŭ ga āmaregŭ, rŭ yemaçax
 marŭ tama nanaxwaxe nax inaxāgŭāxŭ
 ga norŭ āmaregŭ ga iyatŭxŭ rŭ ngexŭgŭ
 naxçax ga guma Tupanapata. Rŭ
 yemaacŭ duŭxŭgŭxŭ
 ínayachaxāchitanŭxēxē ga Moiché yerŭ
 yema āmaregŭ rŭ meama ningu
 ñŭxmata ínaxŭxŭchimare.

.....

39 ⁴²Rŭ nŭma ga Iraétanŭxŭgŭi rŭ
 nanaxŭgŭ ga guxŭma ga yema
 Cori ya Tupana Moichéxŭ muxŭrŭxŭ.
⁴³Rŭ yexguma Moiché nŭxŭ ðaxgu ga
 nax meama yanguxēēgŭāxŭ ga yema
 Tupana nŭxŭ ixuxŭ, rŭ duŭxŭgŭmaxā
 mexŭ naxuegu.

.....

Moiché nanaxŭ ga Tupanapata

40 ¹⁷Rŭ yexguma marŭ taxre ga
 taunecŭwa yachocŭxgux
 nawena ga Equítuanewa nax
 ínachoxŭxŭ, rŭ guma nŭxíraxŭcŭ ga
 tauemaciárŭ ŭgŭgu, rŭ yexguma nixŭ
 ga naxŭgŭāxŭ ga guma Tupanapata.
¹⁸Rŭ nŭmatama ga Moiché nixŭ ga
 naxŭāxŭ ga guma Tupanapata, rŭ
 inananuāxŭ ga natapŭxmaŭpara. Rŭ
 yemawa nixŭ ga nangucuāxŭ ga
 natapŭxarŭ caxtaparagŭ. Rŭ
 yemaétŭwa nananucu ga norŭ
 wāxchataxŭ. Rŭ yemawena nananucu
 ga guma norŭ caxtagŭ ga ngāxŭwa
 ŭgŭne. ¹⁹Rŭ ñŭxŭchi nanatŭétŭ ga
 guma Tupanapata namaxā ga yema

aixepewaama ŭxŭ ga naāxŭ. Rŭ
 yemaétŭgu nanatŭ ga yema
 ðuxétŭwaama ŭxŭ ga naaxŭ yema Cori
 ya Tupana namaxā nŭxŭ ixuxŭācŭ.
²⁰⁻²¹Rŭ yemawena ga Moiché rŭ nanade
 ga yema taxre ga nutatachinŭgŭ ga
 Tupanaarŭ mugŭ nagu ŭmatŭxŭ rŭ
 yema baŭgu nayanŭcu. Rŭ ñŭxŭchi
 nanawexcupaweru rŭ nayaxŭcuchi ga
 naxátaxŭ rŭ Tupanapataarŭ aixepegu
 nayaxŭ. Rŭ ñŭxŭchi nayatŭyepexe rŭ
 yemamaxā nayadŭxŭ ga yema baŭ
 yema Cori ya Tupana namaxā nŭxŭ
 ixuxŭācŭ. ²²Rŭ yema mecha ga paŭarŭ
 nuruxŭ rŭ Tupanapatagu nayaxŭcuchi
 norŭ tŭgŭnecŭwaguama ga norŭ
 tŭyemachiārŭ ðuxétŭwaama. ²³Rŭ
 yema mechaétŭgu Tupanapexegu
 meama nayanuma ga paŭ yema Cori ya
 Tupana nŭxŭ ixuxŭācŭma. ²⁴Rŭ yema
 omŭ ga úirunaxçax rŭ ta yema
 Tupanapatagu nayaxŭcuchi norŭ
 toxoxwecŭwagu ga mecharŭ
 toxmāxtawa. ²⁵Rŭ Cori ya
 Tupanapexewa nananaigŭxēxē ga yema
 omŭ yema Cori ya Tupana namaxā
 nŭxŭ ixuxŭācŭ. ²⁶Rŭ yema úirunaxçax
 ga pumarátexearŭ guchicaxŭ rŭ
 tŭyemachiāpexegu nanaxŭ ga guma
 Tupanapatawa. ²⁷Rŭ yemawa nayagu
 ga pumarátexē ga yixixŭ yema Cori ya
 Tupana namaxā nŭxŭ ixuxŭācŭ. ²⁸Rŭ
 yemawena ga Moiché rŭ nanatŭemŭ ga
 guma Tupanapataarŭ tŭxaxŭ. ²⁹Rŭ
 ñŭxŭchi yema naxŭnagŭarŭ guchicaxŭ
 ga Tupanaarŭ āmaregŭ nawa íguxŭ rŭ
 guma Tupanapatapexeguama nayaxŭ.
 Rŭ yema Tupanacax ínaganu ga
 naxŭnagŭ rŭ trígutēxē ga mexechixŭ,
 yema Cori ya Tupana namaxā nŭxŭ

ixuxũãcüma. ³⁰Rü yemawena ga Moiché rü guma Tupanapata rü ãmaregüarü ngãũmachatexegu nayaxú ga guma bachía ga yauxmexũpáxũ. Rü dexámaxã nanaxüäcu yauxmexũruxũ.

³¹Rü yema bachíawa nixĩ ga dexá nayauxũgüxũ ga Moiché rü Aróũ rü nanegü nax yemawa nügü yayauxmexgüxũcax rü nügü yayauxgücutüxũcax. ³²Rü nügü nayauxmexgü rü nügü nayauxcutügü ga yexguma Tupanapatagu nachoxcuxgux rü yexguma ãmaregüarü guchicaxũna nangaicamagügu, yerü yemaacü nixĩ ga Cori ya Tupana ga Moichémaxã nüxũ yaxuxũ. ³³Rü yemawena ga Moiché rü ínanapoegu ga yema naaxtü ga guma Tupanapata rü yema ãmaregüarü

guchicaxũ. Rü ñuxũchi nayaxücuchi ga naaxarü türuxũ. Rü yemagu nixĩ ga yacuáxũ ga yema puracü.

**Yema caixanexũ rü
Tupanapataétügu ínarüxĩ**

³⁴Rü yexguma Moiché yanguxẽẽgu ga guma Tupanapata rü yema caixanexũ ga noxri Iraétanüxũgüpepexegu íxũchigüxũ, rü guma Tupanapataétügu ínarüxĩ, rü Tupanaarü ngóonexũmaxã nanapá. ³⁵Rü nüma ga Moiché rü taxucürüwama yexma naxücu yerü yema caixanexũ rü Tupanapatagu ínarüxĩ rü norü ngóonexũmaxã nanapá ga guma Tupanapata.
.....